

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 21.12.2016
COM(2016) 819 final

2016/0412 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le haitheantas frithpháirteach a thabhairt d'orduithe calctha agus coigistíochta

{SWD(2016) 468 final}

{SWD(2016) 469 final}

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

• Forais agus cuspóirí an togra

Tá gnóthachan airgeadais ar cheann de na príomhchúiseanna atá le gníomhaíocht choiriúil. Dá bhrí sin, sásra an-éifeachtach d'fhonn an choireacht a chomhrac is ea an brabús a bhaint as gníomhaíocht choiriúil agus a chinntiú "nach fiú an choireacht". Is é is aidhm le coigistiú sócmhainní, arna nginiúint ag gníomhaíochtaí coiriúla, an choireacht a chosc agus a chomhrac, lena n-áirítear coireacht eagraithe, agus cúiteamh a thabhairt d'íospartaigh. Cuireann sé cistí breise ar fáil freisin lena n-infheistiú ar ais i ngníomhaíochtaí um fhorfheidhmiú an dlí nó i dtionscnaimh coiscthe coireachta eile agus chun cúiteamh a thabhairt d'íospartaigh. Is uirlis thábhachtach é calcadh agus coigistiú sócmhainní d'fhonn maoiniú na sceimhlitheoireachta a chomhrac. Chuir na hionsaithe sceimhlitheoireachta in 2015 agus in 2016 san Aontas Eorpach agus lasmuigh de béis ar an ngéarghá atá leis an sceimhlitheoireacht a chosc agus a chomhrac. Dúshlán atá ann maoiniú na sceimhlitheoireachta, agus an dlúthnasc atá aige le líonraí coireachta eagraithe, a shuaitheadh, agus éilíonn sé gníomhaíocht chomhtháite, dhaingean agus sciobtha chun an reachtaíocht ábhartha a nuachóiriú, chun a áirithiú go gcuirfear chun feidhme í agus go mbeidh comhar níos fearr idir na Ballstáit agus lasmuigh díobh.

Leag Clár Oibre Eorpach maidir leis an tSlándáil an 28 Aibreán 2015¹ béis ar an ngá atá le bearta chun aghaidh a thabhairt ar mhaoiniú na sceimhlitheoireachta ar bhealach níos éifeachtaí agus níos cuimsithí. Ceann de na tosaíochtaí a sainithníodh ab ea na líonraí coireachta eagraithe agus na bealaí a maoinítear iad a shuaitheadh. Sa chomhthéacs seo, sa Chlár Oibre Eorpach maidir leis an tSlándáil, leagadh béis straitéiseach ar an ngá le haitheantas frithpháirteach a fheabhsú d'orduithe caltha agus coigistíochta.

Measann taighde a rinneadh le déanaí go ngineann margaí neamhdhleathacha timpeall €110 billiún, i.e. beagnach 1% d'olltáirgeacht AE in 2010². Mar sin féin, agus cé go bhfuil na staitisticí reatha teoranta, níl sa mhéid airgid atá á aisghabháil ó fháltais choireachta laistigh d'AE faoi láthair ach sciar beag: ní choigistítear 98.9% de bhrabúis choireachta mheasta agus fanann siad i lámha coirpeach. Tá córas um aisghabháil sócmhainní a fheidhmíonn mar is cóir ina réamhchoinníoll má táthar chun níos mó sócmhainní coirpeach a aisghabháil. Áirítear leis seo creat éifeachtach um aitheantas frithpháirteach d'orduithe caltha agus coigistíochta. Cé gurb ann do reachtaíocht maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe caltha agus coigistíochta ar leibhéal AE, tá sí neamhiomlán, as dáta agus fágann sí bearnaí ar féidir le coirpigh leas a bhaint astu. Tá aitheantas tugtha ag AE don tábhacht a bhaineann le sócmhainní coiriúla a choigistiú. Tar éis ghlacadh na gconclúidí de chuid Chomhairle Eorpach Tampere in 1999, glacadh ceithre ionstraim reachtacha maidir le calcadh agus coigistiú, lena n-áirítear dhá ionstraim aitheantais fhrithpháirtigh, idir 2001 agus 2006, atá fós i bhfeidhm (go páirteach ar a laghad) inniu.³

¹ COM (2015) 185 leagan deireanach. Féach chomh maith an Teachtaireacht ar Chlár Oibre Eorpach maidir leis an tSlándáil a chomhlíonadh chun an sceimhlitheoireacht a chomhrac agus an chonair a réiteach d'Aontas Slándála éifeachtach agus dílis (COIM(2016) 230 leagan deireanach, lch. 13).

² Europol, Aisghabháil sócmhainní coiriúla in AE, An Suirbhé ar Fhaisnéis Staidrimh 2010-2014, Príomhthorthaí, lch. 4; féach freisin an Tuarascáil ar Phunann na Coireachta Eagraithe, 2015, ó Mhargáí Mídhleathacha go gnólaithaí dlisteanacha: punann na coireachta eagraithe san Eoraip, <http://www.ocportfolio.eu/>.

³ Cf. Roinn 3.3. ar chreat dlíthiúil an Aontais Eorpaigh.

Ag an am céanna, rinneadh iarrachtaí aithint agus rianú fáltas ón gcoireacht agus ionstraimeachtaí na coireachta a neartú. Le Cinneadh 2007/845/JHA ⁴ ón gComhairle, foráiltear go mbunófaí Oifig um Aisghabháil Sócmhainní i ngach Ballstát.

Tar éis do Chonradh Liospóin teacht i bhfeidhm, tugadh tosaíocht straitéiseach don choigistiú ar leibhéal AE mar ionstraim éifeachtach chun an choireacht eagraithe a chomhrac. Bunaítear le Treoir 2014/42/AE rialacha comónta íosta maidir le hionstraimeachtaí na coireachta agus fáltas ón gcoireacht a chalcadh agus a choigistiú san Aontas Eorpach.

D'iarr Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, agus Treoir 2014/42/AE á glacadh acu, i ráiteas comhpháirteach, ar an gCoimisiún *"moladh reachtach ar aitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta a chur i láthair a luaithe agus is féidir (...) lena gcuirtear san áireamh an gá le córas cuimsitheach a chur i bhfeidhm chun fáltas ón gcoireacht agus ionstraimeachtaí na coireachta in AE a chalcadh agus a choigistiú"*⁵. Rinneadh an t-iarratas seo arís roinnt uaireanta i gconarthaí déthaobhacha agus i gcruinnithe saineolaithe.

Sa ráiteas comhpháirteach sin, d'iarr Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an gCoimisiún anailís a dhéanamh ar an bhféidearthacht, ar na deiseanna agus na tairbhí féideartha a bhaineann le rialacha comónta a thabhairt isteach maidir le coigistiú nach bhfuil bunaithe ar chiontú lena gcuirfí san áireamh na difríochtaí idir traidisiúin dlí agus córais na mBallstát. I bhfianaise na hanailíse seo a sholáthar, d'eagraigh an Coimisiún cruinnithe saineolaithe i mí Mheán Fómhair agus i mí na Samhna 2016. Beartaíonn sé an anailís ar an bhféidearthacht a eisiúint in 2017.

Ina Theachtaireacht an 2 Feabhra 2016 chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar *"Phlean Gníomhaíochta maidir leis an gcomhrac i gcoinne mhaoiniú na sceimhlitheoireachta a neartú"*⁶, chuir an Coimisiún béim ar an ngá a áirithiú go mbainfear a sócmhainní de choirpigh a mhaoiníonn an sceimhlitheoireacht. Thiomnaigh an Coimisiún go dtabharfaí aitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta faoi dheireadh 2016. Tugadh chun suntais gur *"príomhghné sa chreat slándála é aitheantas frithpháirteach a thabhairt do bhreithiúnais agus do chinntí breithiúnacha"*.

I mí Dheireadh Fómhair 2016, d'iarr Parlaimint na hEorpa, i gcomhthéacs tuarascála arna tiolacadh ag Laura Ferrara FPE ar an gcomhrac i gcoinne éillithe, ar an gCoimisiún togra a thíolacadh maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta a neartú⁷.

Freagra is ea an tionscnamh reatha ar na laigí arna sainaithint a bhaineann leis na hionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh atá ann cheana agus ar na hiarratais sin.⁸ Tógann sé ar reachtaíocht reatha AE maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta agus tugann sé aghaidh ar an gcaoi go bhfuil modhanna nua cruthaithe ag Ballstáit maidir le

⁴ Cinneadh 2007/845/CGB an 6 Nollaig 2007 maidir le comhar idir Oifigí um Aisghabháil Sócmhainní na mBallstát i réimse na bhfáltas ón gcoireacht, a rianú agus a shainaithint, nó maoín eile a bhaineann léi (IO L 332, 18.12.2007, lch. 103).

⁵ Doic. 7329/1/14 REV 1 ADD 1 ón gComhairle. Ina thuarascáil dheireanach an 11 Meitheamh 2013, d'iarr an Coiste Speisialta ar Choireacht Eagraithe de chuid Pharlaimint na hEorpa reachtaíocht Eorpach freisin lena bhforálfaí maidir leis na hionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh reatha a chur chun feidhme ina n-iomláine agus na horduithe coigistíochta a fhorfheidhmiú láithreach, cf. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0245+0+DOC+XML+V0/EN>

⁶ COM (2016)50 final, Caibidil 1.3

⁷ Thíolaic LIBE Tuarascáil Ferrara an 7 Deireadh Fómhair 2016

⁸ Cf. Roinn 4 den Mheasúnú Tionchair.

sócmhainní coiriúla a chalcadh agus a choigistiú. Cuirtear san áireamh leis chomh maith forbairtí ar leibhéal an Aontais Eorpaigh, lena n-áirítear na caighdeáin íosta a bhaineann le horduithe calctha agus coigistíochta a leagtar amach i dTreoir 2014/42/AE. De bhrí go bhfeabhsaíonn an Treoir na féidearthachtaí intíre maidir le sócmhainní a chalcadh agus a choigistiú, is é is aidhm don togra forfheidhmiú tras-teorann na n-orduithe calctha agus coigistíochta a fheabhsú. Le chéile, ba cheart go rannchuideodh an dá ionstraim le sócmhainní a aisghabháil go héifeachtach san Aontas Eorpach.

- **Comhsheasmhacht le creat dlíthiúil reatha an Aontais Eorpach sa réimse beartais**

Tá cúig phríomhionstraim i gcreat dlíthiúil reatha an Aontais Eorpaigh. Seachas Cinneadh 2007/845/CGB ón gComhairle ar rianú sócmhainní, is ionstraim aitheantais fhrithpháirtigh iad dhá cheann acu agus bearta comhchuibhithe iad dhá cheann eile. Tá an dá chineál ionstraime riachtanach chun córas feidhmiúil a bheith ann maidir le sócmhainní coiriúla a aisghabháil agus cuireann siad lena chéile.

Ionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh:

Is é is aidhm le Cinneadh Réime 2003/577/CGB an 22 Iúil 2003 ón gComhairle maidir le horduithe a fhorghníomhú san Aontas Eorpach d'fhonn maoin nó fianaise⁹ a chalcadh agus **Cinneadh Réime 2006/783/CGB** an 6 Deireadh Fómhair 2006 ón gComhairle maidir le feidhm a bheith ag prionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh maidir le horduithe coigistíochta¹⁰ sócmhainní a aisghabháil i gcásanna trasteorann.

Bunaítear an dá Chinneadh Réime ar phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh agus oibríonn siad ar dhóigh atá comhchosúil leis sin. Éilítear leis an dá ionstraim go n-aithneofaí agus go bhforghníomhófaí orduithe calctha agus coigistíochta a eisítear i mBallstát amháin i mBallstát eile. Tarchuirtear na horduithe in éineacht le deimhniú chuig na húdaráis inniúla sa Stát forghníomhaitheach nach foláir dó iad a aithint gan aon fhoirmiúlachtaí breise agus na bearta is gá a dhéanamh lena bhforghníomhú.

Ní féidir aitheantas fhrithpháirteach a dhiúltú de bharr easpa coiriúlachta dúbailte le haghaidh liosta cionta atá inphionóis le príosúnacht ar feadh trí bliana ar a laghad sa Stát eisiúna. I gcásanna eile, féadfar aitheantas fhrithpháirteach a dhiúltú mura cion coiriúil é an cion lena mbaineann an t-ordú calctha nó coigistíochta faoi dhlíthe an Stáit fhorghníomhaithigh. Ceadaíonn na Cinntí Réime forais eile maidir le diúltú i gcásanna áirithe. Cuirfear aon ionstraim amháin in ionad an dá Chinneadh Réime seo – an reachtaíocht atá beartaithe.

Bearta comhchuibhithe:

Cuireann **Cinneadh Réime 2005/212/CGB** an 24 Feabhra 2005 ón gComhairle maidir le fáлтаis, ionstraimeachtaí agus maoin a bhaineann leis an gcoireacht a choigistiú¹¹ ceangal ar gach Ballstát bearta éifeachtacha a chur i bhfeidhm d'fhonn gnáthchoigistiú ionstraimeachtaí agus fáлтаis choiriúla ó gach cion coiriúil atá inphionóis le coinneáil bliana ar a laghad a chumasú. Tugadh isteach leis forálacha maidir le coigistiú fadaithe chomh maith. Mar sin féin, bhí an leibhéal comhchuibhithe a tugadh isteach leis an ionstraim seo an-íseal agus níor chuir sí deireadh le héagsúlacht na gcóras dlí náisiúnta ó thaobh coigistiú de.

⁹ IO L 196/45 an 2.8.2003. Tabhair faoi deara, maidir le calcadh chun críocha fianaise a chosaint, go gcuirtear Treoir 2014/41/AE maidir leis an Ordú Imscrúdaithe Eorpach in ionad Cinneadh Réime 2003/577/CGB.

¹⁰ IO L 328/59 an 24.11.2006

¹¹ IO L 68/49 an 15.3.2005

Níor mhór do Bhallstáit Treoir 2014/42/AE an 3 Aibreán 2014 maidir le hionstraimeachtaí na coireachta agus fáltais ón gcoireacht a chalcadh agus a choigistiú in AE¹² a chur chun feidhme faoi Dheireadh Fómhair 2016. Tagann sé in ionad forálacha áirithe de Chinneadh Réime 2005/212/CGB ón gComhairle. Cé go bhfuil feidhm ag Cinneadh Réime 2005/212/CGB fós maidir leis na ciontaí coiriúla uile atá inphionóis le coinneáil a mhaireann bliain amháin ar a laghad, maidir le gnáthchoigistiú, ní fhéadfad an Treoir ach na Eurocrimes, mar a thugtar orthu, a chumhdach¹³.

Bunaítear le Treoir 2014/42/AE rialacha íosta maidir le córais náisiúnta um chalcadh agus um choigistiú : ceanglaítear léi gnáthchoigistiú agus coigistiú luacha le haghaidh Eurocrimes lena n-áirítear ciontú i gcás imeachtaí in absentia. Soláthraítear leis rialacha maidir le coigistiú leathnaithe faoi réir coinníollacha áirithe. Cumasaíonn sé, chomh maith, coigistiú nuair nach bhfuil ciontú indéanta toisc go bhfuil an duine atá faoi amhras nó an duine atá cúisithe tinn nó gur éalaigh an duine atá faoi amhras nó an duine atá cúisithe. Ina theannta sin, cumasaíonn an Treoir den chéad uair sócmhainní a choigistiú atá i seilbh tríú páirtithe. Ar deireadh, tugann an Treoir líon coimircí nós imeachta isteach mar¹⁴, an ceart faisnéis a fháil maidir le forghníomhú an ordaithe calctha lena n-áirítear faisnéis, go hachomair ar a laghad, ar an gcúis nó ar na cúiseanna; an fhéidearthacht éifeachtach agóid a dhéanamh i gcoinne an ordaithe calctha os comhair cúirte; an ceart ar rochtain ar dhlíodóir le linn na n-imeachtaí coigistíochta; an fhéidearthacht éifeachtach chun teideal úinéireachta nó cearta maoine eile a éileamh; an ceart faisnéis a fháil maidir le hordú coigistíochta agus an ceart agóid a dhéanamh ina choinne os comhair cúirte.

Achoimre ar an Reachtaíocht atá beartaithe

Bunaítear coincheap an cheartais ar fud na hEorpa ar chomhar méadaithe maidir le ceisteanna sibhialta agus coiriúla, trí phrionsabal an “aitheantais fhrithpháirtigh” nuair a d’admhaigh gach córas dlíthiúil de réir a chéile go bhfuil na cinntí arna nglacadh ag córais dhlíthiúla de chuid Ballstáit eile bailí agus gur cheart aitheantas a thabhairt dóibh gan aon fhoirmiúlachtaí breise.

Ba cheart go gcuirfeadh sásra um aitheantas frithpháirteach ar chumas Ballstáit aitheantas a thabhairt don ordú coigistíochta nó calctha arna eisiúint ag Ballstát eile gan aon fhoirmiúlachtaí idirmheánacha. Cumhdóidh an Reachtaíocht atá beartaithe aitheantas frithpháirteach do gach cineál ordú coigistíochta agus calctha arna eisiúint faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla, lena n-áirítear coigistiú leathnaithe, coigistiú tríú páirtí agus orduithe coigistíochta nach bhfuil bunaithe ar chiontú.¹⁵

Feabhsaítear an creat dlíthiúil reatha um aitheantas frithpháirteach ar roinnt bealaí leis an togra seo le haghaidh Rialacháin:

- Ionstraim dlí is infheidhme go díreach:

¹² IO L 127/39 an 29.4.2014

¹³ De réir Airteagal 83 CFAE, coireanna fíor-thromchúiseacha is ea Eurocrimes a mbaineann gné thrasteorann leo mar gheall ar nádúr nó tionchar na gcionta sin nó mar gheall ar ghá ar leith iad a chomhrac ar bhonn comhchoiteann. Is iad seo a leanas na coireanna sin: an sceimhlitheoireacht, an gháinneáil ar dhaoine agus an teacht i dtír gnéasach ar mhná agus ar leanaí, an gháinneáil aindleathach ar dhrugaí, an gháinneáil aindleathach ar airm, sciúradh airgid, éilliú, góchumadh modhanna íocaíochta, coireacht ríomhairí agus an choireacht eagraithe. Mar gheall ar bhunús dlí Airteagal 83(1) CFAE, tá raon feidhme Threoir 2014/42/AE teoranta do Eurocrimes agus ní chumhdaítear leis cionta coiriúla eile a ghineann fáltais.

¹⁴ Cf. Airteagal 8

¹⁵ Féach pointe 5.1 agus an míniú d'Airteagal 1 chun tuilleadh sonraí a fháil maidir leis an raon feidhme.

Beidh an Rialachán atá beartaithe, a luaite a ghlacfar é, infheidhme go díreach sna Ballstáit. Déanfaidh sé seo cúrsaí a shoiléiriú agus fadhbanna a réiteach maidir le trasuí i gcórais náisiúnta. Léirigh an taithí nár thrasuigh na Ballstáit uile na Cinntí Réime maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta go dtí seo.

- Raon feidhme leathnaithe i gcomparáid leis na hionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh reatha:

Chomh maith leis na cineálacha coigistíochta atá cumhdaithe cheana féin ag na Cinntí Réime reatha (gnáthchoigistiú agus coigistiú leathnaithe; sa chás deireanach sin, tá rogha leathan ann chun aitheantas a dhiúltú), cumhdófar leis an Rialachán atá beartaithe coigistiú tríú páirtí agus coigistiú nach bhfuil bunaithe ar chiontú coiriúil agus ní dhéanfar foráil ann a thuilleadh do rogha leathan maidir le haitheantas a dhiúltú i gcás coigistiú leathnaithe.

- Raon feidhme leathnaithe i gcomparáid le Treoir 2014/42/AE:

Cumhdófar leis an Rialachán atá beartaithe aitheantas frithpháirteach do gach cineál ordaithe calctha nó coigistíochta arna gcumhdach leis an Treoir. Ina theannta sin, cumhdófar leis orduithe i gcomhair coigistíochta nach bhfuil bunaithe ar chiontú a eisítear faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla: cásanna a bhaineann le bás duine, díolúine, rúradh, cásanna nach féidir déantóir ciona a shainaithint, nó cásanna eile ina bhféadfaidh cúirt choiriúil sócmhainní a choigistiú gan chiontú nuair atá sé cinntithe ag an gcúirt gur fáltas ó choireacht atá sa tsócmhainn sin. Éilíonn sin go gcinntí an chúirt go bhfuarthas buntáiste as an gcion coiriúil. Chun go n-áireofar i raon feidhme an Rialacháin iad, ní mór na cineálacha orduithe coigistíochta seo a eisiúint faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla, agus dá bhrí sin, ní mór na coimircí uile is infheidhme maidir le himeachtaí den sórt sin a chomhlíonadh sa Stát eisiúna¹⁶.

- Spriocdhátaí soiléire maidir le horduithe calctha agus coigistíochta:

Cé nach foláir calcadh a dhéanamh go práinneach más beart réamhchúraim atá i gceist agus cé go n-éilíonn sé spriocdhátaí gearra le haghaidh aithint agus forghníomhú, is féidir aithint agus forghníomhú orduithe coigistíochta a chur i gcrích taobh istigh de thréimhse níos faide. Mar sin féin, is gá spriocdhátaí a bhunú le haghaidh orduithe coigistíochta chun imeachtaí éifeachtúla trasteorann a áirithiú.

- Áiritheofar le haon ionstraim amháin chun aitheantas frithpháirteach a thabhairt d'orduithe calctha agus coigistíochta, ina bhfuil rialacha agus spriocdhátaí is infheidhme go díreach, go ndéantar na horduithe a aithint agus a fhorghníomhú gan aon mhoill laistigh den Aontas.

- Deimhniú caighdeánach agus foirm chaighdeánach:

Áiritheofar an sásra tapa agus éifeachtach chomh maith a bhuí le deimhniú caighdeánach le haghaidh aithint fhrithpháirteach orduithe coigistíochta agus foirm chaighdeánach le haghaidh orduithe calctha atá i gceangal leis an togra. Tá an fhaisnéis iomchuí go léir iontu a chabhróidh leis an údarás forghníomhaithe teacht ar an áitreabh a bhfuiltear ag díriú air go beacht agus éascóidh sé aithint agus forghníomhú an bhirt eachtraigh ag na húdaráis náisiúnta inniúla. Déanfaidh an fhoirm chaighdeánach le haghaidh orduithe calctha an nós imeachta maidir le

¹⁶

Féach Roinn 3, Cearta Bunúsacha.

haitheantas frithpháirteach a bhaineann le horduithe calctha a shimpliú a mhéid is féidir mar nach mbeidh ordú calctha intíre eile ag gabháil leis. Rialaítear an nós imeachta maidir le haithint agus forghníomhú orduithe calctha agus coigistíochta ar leithligh sa togra chun feidhm dhíreach ag údaráis náisiúnta inniúla a shimpliú.

- Cumarsáid idir na húdaráis inniúla:

Tá béim leagtha ar chumarsáid idir na húdaráis inniúla tríd an togra chun aithint agus forghníomhú orduithe calctha agus coigistíochta a cheadú atá rianúil agus tapa.

- Cearta an íospartaigh:

Tá aird chuí tugtha sa Togra ar cheart an íospartaigh aisíoc agus cúiteamh a fháil. Áirithítear go mbeidh tosaíocht ag ceart an íospartaigh chun aisíoc agus cúiteamh a fháil ar leas an Stáit eisiúna agus forghníomhaithe i gcásanna ina gcoigistíonn an Stát eisiúna maoin.

2. BUNÚS DLÍ, COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT

- **Bunús dlí**

Is é Airteagal 82(1) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh an bunús dlí chun tacú le gníomhaíocht i réimse an aitheantais fhrithpháirtigh maidir le horduithe calctha agus coigistíochta i leith sócmhainní coiriúla lena sonraítear go háirithe go ndéanfar an comhar breithiúnach in ábhair choiriúla san Aontas ar phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh do bhreithiúnais agus do chinntí breithiúnacha.

D'fhéadfaí bearta a ghlacadh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach d'fhonn rialacha agus nósanna imeachta a leagan síos chun aitheantas ar fud an Aontais a áirithiú le breithiúnais agus le cinntí breithiúnacha de chineál ar bith agus chun comhar idir údaráis bhreithiúnacha nó choibhéiseacha na mBallstát a éascú maidir le himeachtaí in ábhair choiriúla agus forghníomhú cinntí.

- **Rogha na hionstraime**

Tugtar deis don reachtóir AE le hAirteagal 82(1) CFAE na rialacháin agus na treoracha a ghlacadh.

Toisc go mbaineann an togra le himeachtaí trasteorann, inar gá rialacha aonfhoirmeacha, níl gá le corrlach a fhágáil ag Ballstáit chun rialacha den sórt sin a thrasú. Tá rialachán infheidhme go díreach, soláthraíonn sé soiléireacht agus deimhneacht dhlíthiúil níos fearr agus seachnaíonn sé na fadhbanna trasúmh a raibh na Cinntí Réime ar aitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta faoina réir. Meastar, ar na cúiseanna sin, gur Rialachán an fhoirm is iomchuí le húsáid le haghaidh na hionstraime aitheantais fhrithpháirtigh seo.

- **Coimhdeacht agus Comhréireacht**

Faoi Airteagal 5(3) CAE, ní ghníomhóidh an tAontas ach sa chás nach féidir leis na Ballstáit an ghníomhaíocht atá beartaithe a ghnóthú go leordhóthanach. Déantar foráil le hAirteagal 67 CFAE go soláthróidh an tAontas ardleibhéal slándála do shaoránaigh tríd an gcoireacht a chosc agus a chomhrac. Infheistítear sócmhainní coirpeach go minic i roinnt tíortha. Tugann an ghné thrasteorann údar le gníomhaíocht Eorpach.

Cé go bhféadfadh imscrúduithe trasteorann coiriúla sócmhainne a bheith ar bun i roinnt tíortha, ní bhíonn an t-ionchúiseamh agus na gníomhaíochtaí breithiúnais a bhfuil coigistiú mar thoradh orthu ar bun ach in aon Bhallstát amháin agus, dá bhrí sin, is nósanna imeachta

náisiúnta iad nósanna imeachta coigistíochta go bunúsach. Tá an ghné thrasteorann a bhaineann leo soiléir, áfach, i bhforghníomhú na n-orduithe i mBallstáit eile. Mar sin, éilíonn aisghabháil sócmhainní comhar éifeachtach i measc Ballstát. Is é an modh is éifeachtaí chun comhar trasteorann a áirithiú ná ar bhonn an aitheantais fhrithpháirtigh. Tá an t-aitheantas frithpháirteach i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta toisc gurb é is aidhm leis cinntí a chéile a aithint agus ní féidir le Ballstáit é seo a ghnóthú agus iad ag gníomhú leo féin.

Ní chumhdaítear leis an togra gach ordú coigistíochta atá ann (amhail orduithe sibhialta agus riaracháin) agus tá sé teoranta d'orduithe coigistíochta arna n-eisiúint in imeachtaí coiriúla. Ní théann sé thar an íosmhéid is gá chun an cuspóir atá sonraithe a ghnóthú ag an leibhéal Eorpach agus an méid atá riachtanach chun na críche sin.

3. TORTHAÍ Ó MHEASTÓIREACHTAÍ EX POST, Ó CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS Ó MHEASÚNUITHE TIONCHAIR

- **Meastóireachtaí ex post/seiceálacha oiriúnachta ar an reachtaíocht atá ann cheana féin**

Glacadh na tuarascálacha cur chun feidhme maidir le Cinntí Réime 2003/577/CGB¹⁷ agus 2006/783/CGB¹⁸ in 2008 agus 2010. Tháinig na Tuarascálacha seo ar an gconclúid tráth a bhfoilsithe nach raibh an leibhéal maidir le trasuí na gCinntí Réime seo i gcórais dlí náisiúnta na mBallstát sásúil. Tháinig Measúnú Tionchair 2012 atá ag gabháil le togra an Choimisiúin le haghaidh Treoir 2014/42/AE¹⁹ ar an gconclúid go bhfuil gá atá le hionstraim dhlíthiúil chun an t-aitheantas frithpháirteach a fheabhsú sa réimse seo, is é sin le rá, go bhfuil fadhb bhunúsach ann le raon feidhme na mbeart reatha agus go raibh údar le hionstraim nua maidir leis an aitheantas frithpháirteach.

Rinneadh staidéar comparáideach dlí ar chur chun feidhme an aitheantais fhrithpháirtigh d'orduithe caltha agus coigistíochta in AE²⁰ in 2013 agus thángthas ar an gconclúid go bhféadfaí ionstraim chomhtháite amháin le haghaidh aitheantas frithpháirteach a bheartú. Ina theannta sin, eagraíodh roinnt cruinnithe agus comhdhálacha saineolaithe le roinnt blianta anuas tiomanta don tsaincheist i dtaobh aitheantas frithpháirteach a thabhairt d'orduithe caltha agus coigistíochta, agus go háirithe, d'orduithe coigistíochta nach bhfuil bunaithe ar chiontú.

Ní dhearnadh meastóireacht ex-post ar leith ar na hionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh reatha i bhfianaise na sonraí reatha.

- **Comhairliúcháin leis na páirtithe leasmhara**

Chuathas i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara iomchuí. De bhrí gur dhéileáil líon measartha teoranta de shaineolaithe leis an ábhar seo, rinneadh comhairliúchán spriocdhírithe in ionad comhairliúchán poiblí a mbeadh luach breise an-teoranta aige de bharr chastacht an ábhair. Eagraíodh cruinnithe agus comhdhálacha saineolaithe chun an t-ábhar seo a phlé.

¹⁷ Tuarascáil ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle an 22.12.2008 [COIM(2008) 885 leagan deireanach - Níor foilsíodh é san Iris Oifigiúil].

¹⁸ Tuarascáil ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle an 23.8.2010 [COIM(2010) 428 leagan deireanach - Níor foilsíodh é san Iris Oifigiúil].

¹⁹ Doiciméad Inmheánach Oibre an Choimisiúin a ghabhann leis an Togra maidir le Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ar fháltais ó choireacht a chalcadh agus a choigistiú san Aontas Eorpach CFAE(2012) 31 leagan deireanach.

²⁰ Staidéar a rinne DBB i mí na Samhna 2013 "Staidéar Comparáideach Dlí maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe a chur chun feidhme chun sócmhainní a chalcadh agus a choigistiú in AE",

Ar an iomlán, tá chomhthoil láidir ann maidir leis an ngá le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta a fheabhsú le hionstraim reachtaíochta nua. Cuirtear in iúl arís is arís eile gur uirlis an-éifeachtach é coigistiú sa chomhrac i gcoinne coireacht eagraithe agus sceimhlitheoireachta agus admhaíodh go bhfuil gá méadaithe le comhar éifeachtach trasteorann laistigh d'AE agus ar an leibhéal idirnáisiúnta.

Rinne saineolaithe gearán arís is arís eile maidir le tearcúsáid coigistíochta i staideanna trasteorann. Thug siad le fios go láidir nach n-oibríonn an córas reatha agus nach n-úsáidtear na Cinntí Réime maidir le haitheantas frithpháirteach. Mar shampla, luadh nach bhféadfaí na fáлтаis as gáinneáil ar dhruaí, a infheistíonn gáinneálaithe drugaí i roinnt Ballstát, a choigistiú de bharr easpa comhair ar an leibhéal breithiúnach.

Admhaíonn Ballstáit go bhfuil gá ann le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta a fheabhsú le hionstraim reachtaíochta nua.

• Measúnú tionchair

Cuireadh an measúnú tionchair a thacaíonn leis an togra seo i gcrích agus tá tuairim dhearfach eisithe ag an mBord Scrúdúcháin Rialála le forchoimeádais.²¹²² I ndiaidh na tuairime seo, leasaíodh an measúnú tionchair ionas go míneodh sé comhthéacs polaitíochta an tionscnaimh seo agus an riachtanas polaitíochta atá ann gníomhú anois. Tugadh níos mó tagairtí córasacha do straitéisí beartais iomchuí isteach. Rinneadh athbhreithniú ar rannán na bhfadhbanna chun tábhacht na bhfadhbanna éagsúla a shoiléiriú agus chun a léiriú níos fearr go mbaineann easnaimh an chreata dhlíthiúil reatha lena chuid teorainneacha den chuid is mó. Rinneadh idirghníomhaíocht idir an cheist maidir le híospartaigh a chúiteamh agus a aisíoc agus fadhbanna eile a shoiléiriú. Forbraíodh an bhunlíne tuilleadh agus léiríonn sí na treocheartaí reatha maidir le horduithe calctha agus coigistíochta a úsáid ar bhealach níos réadúla. Soiléiríonn an tuarascáil conas atá na roghanna éagsúla difriúil óna chéile (e.g. raon feidhme) nó conas a fhorluíonn siad lena chéile nó conas a áiríonn siad a chéile (e.g. sruthlíniú nósanna imeachta agus simpliú ar dheimhnithe). Cuireadh roghanna a bhí curtha i leataobh leis. Thairis sin, leasaíodh an tuarascáil chun tionchar na roghanna éagsúla a shonrú níos fearr. Rinneadh pléití agus conclúidí an chruinnithe saineolaithe an 17 Samhain 2016 a chomhtháthú sa tuarascáil agus cuireadh tuairimí na bpáirtithe leasmhara i láthair ar bhealach níos córasaí ar fud na tuarascála. Ar deireadh, cuireadh rogha tosaíochta leis bunaithe ar an measúnú comparáideach ar na roghanna, a dtionchar, conclúidí chruinniú na saineolaithe an 17 Samhain 2016 agus an staidéar féidearthachta polaitíochta ar na roghanna éagsúla.²³

Rinneadh breithniú ar na ceithre phríomhrogha beartais seo a leanas: *an status quo* (Rogha 1) a choinneáil, rogha na reachtaíochta boige (Rogha 2) agus dhá rogha beartais rialála (Rogha 3 agus 4). Ní ghlacfaí aon ghníomhaíocht ar leibhéal an Aontais Eorpaigh leis an *status quo* a choinneáil, fad a d'fheabhsódh na trí rogha beartais mhalartacha eile, ar bhealach difriúil, an cumas fáлтаis ó choireacht a choigistiú agus a urghabháil ar bhonn trasteorann. Thacódh Rogha 2 (gníomhaíocht neamhreachtach/reachtaíocht bhog) le haitheantas frithpháirteach a thabhairt d'orduithe calctha agus coigistíochta trí dhea-chleachtas a scaipeadh agus trí oiliúint, mar shampla, agus úsáid ionstraimí idirnáisiúnta a chur chun tosaigh chun coigistiú agus urghabháil trasteorann a chur chun cinn. Mar sin féin, bheadh a thionchar ionchais íseal go

²¹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

²² http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

²³ Tugann Iarcríbhinn 1 a ghabhann leis an Measúnú Tionchair tuairisc níos mionsonraithe ar an mbealach a dtugtar aghaidh ar nótaí tráchtá an Bhoird um Ghrinnscrúdú Rialála i leagan leasaithe an Mheasúnaithe Tionchair.

leor agus bheadh sé fós fágtha ar lár ionas go bhféadfadh Ballstáit AE áirithe gníomhú de réir iarratais áirithe ó Bhallstáit eile. Bheadh oibleagáidí i gceist le rogha 3 agus 4 (gníomhaíocht reachtach íosta agus uasta) maidir le réimse orduithe a aithint agus a fhorghníomhú chun sócmhainní coiriúla a chalcadh agus a choigistiú. I gcás rogha 3, ní bheadh gá le haitheantas a thabhairt ach amháin do na horduithe calctha agus coigistíochta sin a leagtar amach i dTreoir 2014/42/A. Forálann rogha 4 do dhá fho-rogha: Chumhdódh rogha 4a gach cineál ordú calctha agus coigistíochta arna n-eisiúint i gcomhthéacs imeachtaí coiriúla, lena n-áirítear coigistiú coiriúil nach bhfuil bunaithe ar chiontú. Cheanglódh rogha 4b aitheantas a thabhairt do gach ordú coigistíochta lena n-áirítear iad siúd a eisítear in imeachtaí sibhialta agus riaracháin i gcás ina léirítear gur fáлтаis ó iompar choiriúil atá sa mhaoín.

Tacaíonn Ballstáit le rogha beartais lena ngabhann reachtaíocht nua (Roghanna 3, 4a nó 4b). Tá, áfach, éagsúlacht i measc sheasamh na mBallstát maidir leis na cineálacha beart ar cheart don ionstraim iad a chumhdach. Ní bheadh rogha 3 ina chúis imní do na Ballstáit ach ní mheasfadh na Ballstáit sin a bhfuil foirmeacha coigistíochta níos forleithne acu go mbeadh sé leordhóthanach.

Tá Parlaimint na hEorpa i bhfabhar togra reachtach chun an t-aitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta a neartú.

Is í an ionstraim aitheantais fhrithpháirtigh an rogha is fearr leis an gCoimisiún le raon feidhme leathnaithe agus forálacha feabhsaithe a chinntíonn cúrsaíocht níos leithne d'orduithe calctha agus coigistíochta arna n-eisiúint faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla san Aontas Eorpach (Rogha 4a). Tugann an rogha seo aghaidh ar fhormhór na bhfadhbanna atá sainaitheanta agus tá sí ceart de réir an dlí. Dealraíonn sé chomh maith go nglacann na Ballstáit léi ar shlí níos fusa ná ionstraim lena n-áirítear coigistíocht riaracháin agus sibhialta. Sásaíonn sí prionsabal na comhréireachta chomh maith toisc go bhfuil sí teoranta maidir lena raon feidhme agus nach dtéann sí thar an íosmhéid is gá chun an cuspóir sin a ghnóthú.

Meastar go mbeidh tionchar eacnamaíoch agus sóisialta de bharr na rogha tosaíochta dearfach ar an iomlán. Ba cheart go méadódh an ceanglas réimse níos leithne d'orduithe calctha agus coigistíochta a aithint an méid sócmhainní coiriúla a chalcfar agus a urghabhfar ar fud theorainneacha na mBallstát. Ba cheart, mar sin, go laghdófaí brabúis do choirpigh eagraithe mar thoradh air sin ar deireadh agus nach bhféadfadh coirpigh a gcuid brabús a athinfheistiú chun coireacht bhreise a mhaoiniú. Méadaítear an éifeacht dhíspreagthach i leith coireachta nuair a mhéadaítear an dóchúlacht go dtarlódh coigistíocht. Ba cheart, chomh maith, go laghdófaí caillteanais ar ioncam na mBallstát. Bheadh an tionchar sóisialta an-dearfach ar an iomlán toisc go bhféadfar sócmhainní coiriúla a thabhairt ar ais d'íospartaigh a ngoidtear uathu iad nó a athúsáid chun críocha poiblí nó sóisialta.

Tiocfaidh méadú teoranta ar na costais a bhaineann le forfheidhmiú an dlí agus le húdaráis bhreithiúnacha mar gheall ar an gceanglas réimse níos leithne d'orduithe calctha agus coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú. Ba cheart, áfach, go bhfritháireofaí é seo go mór mar gheall ar an gcumas méadaithe fáлтаis ó choireacht a aisghabháil agus a athúsáid nuair is iomchuí.

Ní dhéanfar difear go díreach do ghnólachtaí, do FBManna ná do mhicrifhiontair. Bíonn sé níos deacra ar ghnó coiriúil feidhmiú, áfach, mar thoradh ar urghabháil a dhéanamh ar shócmhainní coiriúla agus, dá bharr sin, ba cheart go gcabhródh sé le gnó dlísteanaigh san fhadtréimhse trí iomaíocht ó ghníomhaithe neamhdhleathacha a laghdú.

- **Cearta bunúsacha**

D'fhéadfadh go gcuirfeadh bearta caltha agus coigistíochta as do chearta bunúsacha arna gcosaint ag an gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh (an Chairt) agus ag an gCoinbhinsiún Eorpach um Chearta an Duine.

Go háirithe maidir le coigistiú nach bhfuil bunaithe ar chiontú, tá sé measta ag an gCúirt Eorpach um Chearta an Duine arís is arís eile go bhfuil coigistiú nach bhfuil bunaithe ar chiontú, lena n-áirítear foirmeacha sibhialta agus riaracháin, agus coigistiú leathnaithe comhsheasmhach le hAirteagal 6 ECHR agus le hAirteagal 1 de Phrótacal 1, má urramaítear coimircí nós imeachta.

Níor chinn an Chúirt Eorpach um Chearta an Duine gur sháraigh athruithe ar dhualgas an chruthúnais maidir le dlisteanacht sócmhainní cearta bunúsacha, fad agus gur cuireadh i bhfeidhm iad sa chás ar leith le coimircí leordhóthanacha i bhfeidhm lena bhféadfadh an duine dá ndéantar difear agóid a dhéanamh i gcoinne na dtoimhdí infhrisnéise sin.

Áirítear roinnt coimircí tábhachtacha sa Rialachán atá beartaithe: ní mór prionsabal na comhréireachta a urramú, tá forais maidir le diúltú bunaithe ar neamhchomhlíonadh an phrionsabail 'ne bis in idem' agus na rialacha maidir le himeachtaí 'in absentia'. Thairis sin, ní mór cearta tríú páirtithe bona fide a urramú, tá oibleagáid ann páirtithe leasmhara a chur ar an eolas faoi fhorghníomhú orduithe caltha lena n-áirítear na cúiseanna atá leo agus faoi na leigheasanna dlíthiúla atá ar fáil agus, tá oibleagáid ar Bhallstáit foráil a dhéanamh do leigheasanna dlíthiúla sa Stát forghníomhaitheach.

Thairis sin, áirítear le hAirteagal 8 de Threoir 2014/42/AE liosta coimircí nach mór do Bhallstáit iad a áirithiú le haghaidh na n-orduithe sin a thiteann faoi raon feidhme na Treorach.

Ar deireadh, tá na coimircí nós imeachta um dhlí coiriúil go léir infheidhme. Áirítear leis seo an ceart chun triail chóir a fháil de réir mar atá cumhdaithe in Airteagal 6 CECD, in Airteagal 47 agus in Airteagal 48 den Chairt. Áirítear leis, freisin, an reachtaíocht iomchuí ar leibhéal an Aontais Eorpaigh maidir le cearta nós imeachta in imeachtaí coiriúla: Treoir 2010/64/AE maidir leis an gceart chun ateangaireachta agus aistriúcháin in imeachtaí coiriúla, Treoir 2012/13/AE maidir leis an gceart chun faisnéis faoi chearta agus faoi chúisimh a fháil agus rochtain a fháil ar an gcáschomhad, Treoir 2013/48/AE maidir leis an gceart chun rochtain a fháil ar dhlíodóir agus chun teagmháil a dhéanamh le gaolta nuair a ghabhtar agus nuair a choinnítear duine, Treoir 2016/343 maidir le gnéithe áirithe a neartú i dtaca le toimhde na neamhchiontachta agus an ceart a bheith i láthair ag do thriail féin, Treoir 2016/800 maidir leis na coimircí nós imeachta le haghaidh leanaí agus Treoir 2016/1919 maidir le cúnamh dlíthiúil d'amhrastaigh agus do dhaoine atá cúisithe in imeachtaí coiriúla agus do dhaoine atá iarrtha in imeachtaí maidir le barántas gabhála Eorpach.

Más rud é go gcuirtear i bhfeidhm iad le comhréireacht arna comhlánú le coimircí nós imeachta éifeachtacha mar a thuairiscítear thuas, tá na bearta sa togra seo i gcomhréir le ceanglais i leith cearta bunúsacha.

4. IMPLEACHTAÍ BUISÉADACHA

Níl tionchar ag an togra reachtach le haghaidh Rialacháin ar bhuiséad AE. Tá na brabúis a fuarthas go mídhleathach a bhaint de choirpigh ar cheann de na cuspóirí ginearálta. Tá sé ceaptha chun cúiteamh d'íospartaigh a áirithiú agus ioncam na gcisteán náisiúnta agus AE a mhéadú. Chomh maith leis sin, tá sé ceaptha chun an costas coiteann a bhaineann le calaois

agus costais shóisialta eile a laghdú. Ar deireadh, ba cheart iarmhairtí dearfacha a bheith ag an togra seo maidir le geilleagair náisiúnta agus Eorpacha.

5. EILIMINTÍ EILE

- **Pleananna cur chun feidhme, agus socruithe faireacháin, meastóireachta agus tuairiscithe**

Tá an Rialachán infheidhme go díreach laistigh den Aontas Eorpach: Cuirfidh cleachtóirí i bhfeidhm go díreach é, ar an gcaoi nach mór orduithe arna n-eisiúint ag Ballstáit eile a fhorghníomhú mar a fhorghníomhaítear orduithe intíre, gan aon ghá a bheith ann a gcóras dlí inmheánach agus a modh oibre a mhodhnú.

Déanfar athbhreithniú ar an Rialachán agus déanfaidh an Coimisiún tuarascáil a thíolacadh cúig bliana tar éis é a chur i bhfeidhm.

- **Míniúchán mionsonraithe ar shainfhorálacha an togra**

Caibidil I: Ábhar, sainmhínithe agus raon feidhme

Airteagal 1: Ábhar

Sa togra seo le haghaidh Rialacháin leagtar síos rialacha faoina ndéanann Ballstát orduithe caltha agus coigistíochta arna n-eisiúint faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla a aithint agus a fhorghníomhú. Cumhdaítear leis an Rialachán seo na horduithe coigistíochta uile a fhorchuireann cúirt tar éis imeachtaí i ndáil le cion coiriúil agus na horduithe caltha uile a eisítear i leith coigistiú féideartha ina dhiaidh sin. Tá feidhm aige, mar sin, maidir le horduithe de gach cineál arna gcumhdach le Treoir 2014/42/AE, agus maidir le cineálacha eile orduithe arna n-eisiúint gan ciontú deiridh faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla. Níl feidhm ag an Rialachán seo maidir le horduithe caltha agus coigistíochta arna n-eisiúint faoi chuimsiú imeachtaí sibhialta nó riaracháin.

Cumhdaítear gach cion coiriúil leis an Rialachán seo. Níl sé teoranta do réimsí na coireachta fíor-thromchúisí lena mbaineann gné trasteorann agus ar a dtugtar 'Eurocrimes' (murab ionann agus Treoir 2014/42/AE atá bunaithe ar Airteagal 83 CFAE) toisc nach gceanglaítear le hAirteagal 82 CFAE (ar a bhfuil an togra seo bunaithe) teorainn den sórt sin maidir le haitheantas frithpháirteach do bhreithiúnais in ábhair choiriúla. Dá bhrí sin, cumhdaíonn an togra aitheantas frithpháirteach d'orduithe caltha agus coigistíochta a bhaineann le cionta arna gcumhdach le Treoir 2014/42/AE, chomh maith le horduithe a bhaineann le cionta eile nach gcumhdaítear leis an Treoir sin.

Airteagal 2: Sainmhínithe

Déantar foráil le hAirteagal 2 do shainmhíniú ar roinnt coincheap a úsáidtear sa togra.

Leis an togra, leagtar síos sainmhíniú ar ordú coigistíochta, ordú caltha, maoín, fáltais, ionstraimeachtaí, Stát eisiúna, Stát forghníomhaitheach, údarás eisiúna agus údarás forghníomhaitheach.

Pionós nó beart deireanach is ea ordú coigistíochta arna fhorchur ag cúirt tar éis imeachtaí i ndáil le cion coiriúil, a mbíonn cailleadh maoine mar thoradh air. Is éard atá in ordú caltha cinneadh breithiúnach nó cinneadh arna bhailíochtú ag údarás breithiúnach d'fhonn scríosadh, claochlú, bogadh, aistriú nó diúscairt maoine a chosc ar bhonn sealadach ionas go bhféadfaí í a choigistiú ina dhiaidh sin.

Tá an sainmhíniú ar údarás eisiúna difriúil i gcás orduithe caltha agus coigistíochta. Chun córais éagsúla náisiúnta a chur san áireamh, glactar an cur chuige céanna amhail

Treoir 2014/41/AE maidir le sainmhíniú ar údarás eisiúna i gcás orduithe calctha. I gcásanna nach breitheamh, cúirt, breitheamh atá i mbun imscrúdaithe nó ionchúisitheoir poiblí é an t-údarás inniúil eisiúna, ní mór do bhreitheamh, do chúirt, do bhreitheamh atá i mbun imscrúdaithe nó d'ionchúisitheoir poiblí an t-ordú calctha a bhailíochtú sula dtarchuirtear é.

Ní mór an sainmhíniú ar údarás eisiúna agus forghníomhaitheach a léamh i dteannta Airteagal 27 ina gceanglaítear ar Bhallstáit fógra a thabhairt don Choimisiún maidir leis na húdaráis inniúla eisiúna agus fhorghníomhaitheacha.

Airteagal 3: Cionta

Is ionann liosta cionta nach féidir aitheantas frithpháirteach d'orduithe coigistíochta agus a bhforghníomhú a dhiúltú bunaithe ar choiriúlacht dhúbailte agus an liosta atá in ionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh eile le haon eisceacht amháin: Léiríonn pointe (y) den liosta anois go bhfuil íoschaighdeáin choiteanna ann maidir le calaois agus góchumadh bealaí íocaíochta neamhairgid a chomhrac (Cinneadh Réime 2001/413/CGB).

Ní fhéadfar coiriúlacht dhúbailte a agairt le haghaidh liosta cionta atá inphionóis le príosúnacht ar feadh trí bliana ar a laghad sa Stát eisiúna. I gcás cionta nach gcuirtear san áireamh sa liosta seo, féadfar aitheantas a dhiúltú mura cion coiriúil é an cion lena mbaineann an t-ordú calctha nó coigistíochta faoi dhlíthe an Stáit fhorghníomhaithigh.

Caibidil III - Orduithe calctha a tharchur, a aithint agus a fhorghníomhú

Airteagal 4 - 7: Orduithe coigistíochta a tharchur

Leagtar amach leis na hairteagail seo sásra le horduithe coigistíochta a tharchur. Déantar foráil leis an togra maidir le hordú coigistíochta a tharchur go díreach idir na húdaráis náisiúnta inniúla agus foráiltear leis chomh maith go bhféadfaí cúnamh a fháil ó na húdaráis láir. Déantar soiléiriú ar na rialacha maidir leis an údarás inniúil fhorghníomhaitheach a aithint agus maidir leis an bhféidearthacht an t-ordú coigistíochta a tharchur chuig níos mó ná Ballstát amháin.

I bprionsabal, ní fhéadfar ordú coigistíochta a tharchur ach chuig Stát fhorghníomhaitheach amháin ag an am. Leagtar síos, áfach, roinnt eisceachtaí in Airteagal 5. I gcás ina bhfuil maoín suite i Stáit fhorghníomhaitheacha éagsúla nó i gcás ina bhfuil gníomhaíocht i gceist leis an bhforghníomhú i níos mó ná Stát fhorghníomhaitheach amháin, féadfaidh an t-údarás eisiúna an t-ordú a tharchur chuig níos mó ná Stát fhorghníomhaitheach amháin. Féadfaidh an t-údarás eisiúna an t-ordú a bhaineann le méid airgid a tharchur chuig roinnt Stát fhorghníomhaitheach i gcás nár calcadh an mhaoín nó i gcás nach dóigh gur leor luach na maoine a d'fhéadfaí a aisghabháil sa Stát eisiúna agus in aon Stát fhorghníomhaitheach amháin chun an méid iomlán arna chumhdach ag an ordú a fhorghníomhú.

Ní theorannaíonn tarchur an orduithe fhorghníomhaithigh ag an Stát eisiúna cumas an Stáit an t-ordú a fhorghníomhú é féin. Tá rialacha leagtha síos chomh maith chun a áirithiú nach sáróidh fhorghníomhú an ordaithe an t-uasmhéid a shonraítear san ordú.

Ní mór deimhniú caighdeánach a bheith ag gabháil leis an ordú coigistíochta. Ní mór an deimhniú a aistriú go teanga oifigiúil de chuid an Stáit fhorghníomhaithigh.

Airteagal 8: Orduithe coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú

Ní mór don údarás fhorghníomhaitheach an t-ordú coigistíochta a aithint gan foirmiúlachtaí breise agus ní mór dó na bearta is gá a dhéanamh lena fhorghníomhú sa tslí chéanna le hordú coigistíochta arna dhéanamh ag údarás an Stáit fhorghníomhaithigh mura n-agraíonn sé ceann de na forais le diúltú nó le hiarchur. Leagtar síos rialacha mionsonraithe lena bhféadfaí cineál difriúil maoine a choigistiú seachas an cineál atá sonraithe san ordú coigistíochta.

Airteagal 9: Forais do neamhaithint agus neamhfhorghníomhú a dhéanamh ar orduithe coigistíochta

Leagtar síos in Airteagal 9 liosta uileghabhálach de na forais do neamhaithint agus do neamhfhorghníomhú orduithe coigistíochta a bhféadfadh an t-údarás forghníomhaitheach aithint agus forghníomhú ordaithe coigistíochta a dhiúltú ar a bhonn. Tá difríocht shuntasach idir an liosta agus an liosta i gCinneadh Réime 2006. Fanann forais áirithe maidir le diúltú mar atá, e.g. an foras atá bunaithe ar an bprionsabal 'ne bis in idem' nó an foras atá bunaithe ar dhíolúine nó ar phribhléid. Níor áiríodh, áfach, na forais maidir le diúltú atá nasctha le cineál an orduithe coigistíochta (e.g. coigistiú leathnaithe) sa togra agus leathnaítear agus neartaítear creat an aitheantais fhrithpháirtigh dá bhrí sin.

Ó thaobh an fhorais maidir le diúltú atá bunaithe ar an gceart a bheith i láthair ag an triail, níl feidhm ag an bhforas seo ach i gcás trialacha a bhfuil orduithe coigistíochta a nasctar le ciontú deiridh mar thoradh orthu agus ní le himeachtaí a bhfuil orduithe coigistíochta nach bhfuil bunaithe ar chiontú mar thoradh orthu.

Airteagal 10: Teorainneacha ama maidir le horduithe coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú

Bunaítear leis an Airteagal seo teorainneacha ama maidir le horduithe coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú agus, dá bhrí sin, tugtar breisluach dó i gcomparáid le Cinneadh Réime 2006 nach raibh teorainneacha ama ar bith ann. Féadfar coigistiú a dhéanamh laistigh de thréimhse níos faide i gcomparáid le calcadh nach mór a dhéanamh laistigh de thréimhse an-ghearr. Mar sin féin, léirigh an tatháil a fuarthas le Cinneadh Réime 2006 gur gá spriocdhátaí beachta a bhunú chun nósanna imeachta éifeachtúla trasteorann a áirithiú.

Leagtar síos teorainneacha ama éagsúla ar leithligh don chinneadh maidir le haithint orduithe coigistíochta d'fhorghníomhú na n-orduithe. Ar an gcéad dul síos, ní mór don údarás forghníomhaitheach an cinneadh maidir leis an ordú coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú a dhéanamh a luaith agus is féidir agus tráth nach déanaí ná 30 lá tar éis an t-ordú coigistíochta a fháil. Ar an dara dul síos, ní mór don údarás forghníomhaitheach an coigistiú a chur i gcrích tráth nach déanaí ná 30 lá tar éis an cinneadh a dhéanamh an t-ordú coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú.

I gcásanna áirithe nuair nach féidir leis an údarás forghníomhaitheach na teorainneacha ama a chomhlíonadh, ní mór dó an t-údarás eisiúna a chur ar an eolas faoi seo gan mhoill.

Airteagal 11: Aithint agus Forghníomhú Orduithe Coigistíochta a chur siar

Soláthraítear leis an Airteagal foclaíocht chaighdeánach in ionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh lena bhféadfar aitheantas don ordú coigistíochta nó a fhorghníomhú a chur siar. Féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach forghníomhú an ordaithe coigistíochta a chur siar má tá baol ann go bhféadfaí díobháil a dhéanamh d'imscrúdú coiriúil leanúnach nó baol go sáraíonn an méid iomlán an méid a shonraítear san ordú nó i gcásanna inar agraíodh leigheasanna dlíthiúla i gcomhréir le hAirteagal 33.

Airteagal 12: Neamhfhéidearthacht ordú coigistíochta a fhorghníomhú

D'fhéadfadh sé go mbeadh cás ann nuair nach féidir leis an údarás forghníomhaitheach an t-ordú coigistíochta a fhorghníomhú. I gcásanna den sórt sin, ní mór don údarás forghníomhaitheach fógra a thabhairt don údarás eisiúna gan mhoill. Nuair is féidir, féadfar an t-ordú a fhorghníomhú ar mhaoin eile.

Caibidil III - Orduithe calctha a tharchur, a aithint agus a fhorghníomhú

Airteagal 13 - Coinníollacha chun ordú calctha a eisiúint agus a tharchur

Leagtar síos leis an Airteagal seo coinníollacha maidir le hordú calctha a eisiúint agus a tharchur chun a áirithiú go n-urramófar prionsabal na comhréireachta. Déantar an togra a ailíniú le hAirteagal 6 de Threoir 2014/41/AE, leis an Airteagal seo agus ar an tslí sin beidh feidhm ag na coinníollacha céanna maidir le calcadh le haghaidh fianaise agus calcadh le haghaidh coigistíochta ina dhiaidh sin. Ní mór don údarás forghníomhaitheach an t-ordú a fhorghníomhú laistigh de na teorainneacha ama a leagtar amach in Airteagal 19, ach má tá cúis aige a chreidiúint nár comhlíonadh na coinníollacha seo, féadfaidh sé dul i gcomhairle leis an údarás eisiúna a luaithe a aithnítear agus a fhorghníomhaítear an t-ordú.

Airteagal 14: Orduithe calctha a tharchur

Tá ordú coigistíochta le tarchur go díreach i measc údaráis náisiúnta inniúla, ach ceadáítear cúnaimh ó údaráis láir chomh maith. Soiléirítear na rialacha maidir leis an údarás inniúil forghníomhaitheach a aithint. Ní mór iarraidh ar ordú coigistíochta a fhorghníomhú a bheith ag gabháil leis an ordú calctha, nó ní mór treoir go bhfanfaidh an mhaoín sa Stát forghníomhaitheach a bheith ann ag feitheamh ar iarraidh ar choigistiú, agus ní mór dáta measta d'iarraidh den sórt sin a sholáthar. Ní mór don údarás eisiúna an t-údarás forghníomhaitheach a chur ar an eolas faoi pháirtí leasmhar ar bith a bhfuil sé feasach air, lena n-áirítear tríú páirtithe bona fida, a ndéanann an t-ordú calctha difear dóibh.

Airteagal 15: Ordú calctha a tharchur chuig Stát forghníomhaitheach amháin nó níos mó

I bprionsabal, ní féidir ordú calctha a tharchur ach chuig Ballstát amháin ag an am. Leis an Airteagal seo, leagtar síos rialacha maidir leis an deis an t-ordú calctha a tharchur chuig níos mó ná Ballstát amháin. Tá na rialacha seo an-chosúil leis na rialacha maidir le horduithe coigistíochta a tharchur.

I gcás ina bhfuil maoín suite i Stáit forghníomhaitheacha éagsúla nó i gcás ina bhfuil gníomhaíocht i gceist leis an bhforghníomhú i níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin, féadfaidh an t-údarás eisiúna an t-ordú a tharchur chuig níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin. Féadfaidh an t-údarás eisiúna an t-ordú a bhaineann le méid airgid a tharchur chuig roinnt Stát forghníomhaitheach chomh maith i gcás nach dócha go mbeadh luach na maoine a d'fhéadfaí a chalcadh sa Stát eisiúna agus in aon Stát forghníomhaitheach amháin leordhóthanach chun an méid iomlán arna chumhdach ag an ordú a fhorghníomhú.

Airteagal 16: Foirm an ordaithe calctha

Déantar foráil leis an togra maidir le nós imeachta simplithe toisc go ndéanann sé foráil maidir le foirm chaighdeánach chun ordú calctha a eisiúint. Dá bhrí sin, ní 'deimhniú' í an fhoirm a ghabhann le cinneadh faoi leith. Simpliú ar nós imeachta an aitheantais fhrithpháirtigh is ea é seo de bhrí gur ceanglaíodh le Cinneadh Réime 2003 maidir le horduithe calctha a aithint go mbeadh deimhniú i gceangal leis an ordú calctha náisiúnta. Ina ionad sin, soláthraíonn an togra ina Iarscríbhinn B foirm chaighdeánach le haghaidh ordú calctha nach mór don údarás eisiúna a chomhlánú, a shíniú agus a dheimhniú go bhfuil a inneachar cruinn ceart agus í a aistriú go teanga oifigiúil de chuid an Stáit forghníomhaigh. Is ionann an cur chuige seo agus an cur chuige a glacadh i dTreoir 2014/41/AE.

Airteagal 17: Orduithe calctha a aithint agus a fhorghníomhú

Ní mór don údarás forghníomhaitheach ordú calctha a aithint gan foirmiúlachtaí breise agus ní mór dó na bearta is gá a dhéanamh lena fhorghníomhú mura n-agraíonn sé ceann de na forais le diúltú nó lena aithint agus a fhorghníomhú a chur siar.

Airteagal 18: Forais do neamhaithint agus neamhfhorghníomhú a dhéanamh ar orduithe calctha

Tá na forais le diúltú cosúil leis na forais le diúltú maidir le horduithe coigistíochta, le roinnt eisceachtaí follasacha nach bhfuil infheidhme.

Airteagal 19: Teorainneacha ama maidir le horduithe coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú

Ní mór calcadh a dhéanamh go práinneach mar bheart réamhchúraim agus éilíonn sé spriocdhátaí gearra d'aithint agus d'fhorghníomhú. Leagtar síos teorainneacha ama soiléire leis an Rialachán beartaithe ar an gcúis sin. Is feabhas mór é seo i gcomparáid le Cinneadh Réime 2003 nuair nár bunaíodh teorainneacha ama soiléire.

Leagtar síos trí theorainn ama éagsúla ar leithligh don chinneadh maidir le haithint an ordaithe calctha, d'fhorghníomhú an ordaithe calctha agus do thuairisciú ar ais don údarás eisiúna. Leagtar síos spriocdhátaí gearra chun a áirithiú go n-aithneoidh agus go bhforghníomhóidh an Stát forghníomhaitheach an t-ordú agus go gcuirfidh sé a thoradh in iúl don údarás eisiúna go sciobtha agus leis an tapúlacht chéanna agus an tosaíocht chéanna a bhíonn i gceist le horduithe intíre. Ina theannta sin, ní mór don údarás forghníomhaitheach aird iomlán a thabhairt ar na riachtanais ar leith arna sonrú san ordú calctha amhail an gá atá le calcadh láithreach nó dáta ar leith le haghaidh calctha.

Ar an gcéad dul síos, ní mór don údarás forghníomhaitheach an cinneadh maidir leis an ordú calctha a aithint agus a fhorghníomhú a dhéanamh a luaithe agus is féidir agus laistigh de 24 uair an chloig, ar a dhéanaí, tar éis an t-ordú calctha a fháil.

Ar an dara dul síos, ní mór don údarás forghníomhaitheach an calcadh a chur i gcrích gan mhoill agus tráth nach déanaí ná 24 uair an chloig tar éis an cinneadh a dhéanamh an t-ordú calctha a aithint agus a fhorghníomhú agus ní mór dó a chinneadh a chur in iúl don údarás eisiúna gan mhoill.

I gcásanna ina n-agraíonn an t-údarás forghníomhaitheach foras le diúltú nó foras le dátaí a chur siar, ní féidir na teorainneacha ama dochta seo a choimeád. I gcásanna den sórt sin, soiléiríonn an togra nach mór don údarás forghníomhaitheach gníomhú gan mhoill.

I dteannta na spriocdhátaí seo, déanann Airteagal 25 foráil do spriocdháta 3 lá ar laistigh de nach mór don údarás forghníomhaitheach tuairisciú a dhéanamh don údarás eisiúna maidir leis na bearta a rinneadh.

Airteagal 20: Aithint agus forghníomhú ordaithe calctha a chur siar

Soláthraítear leis an Airteagal seo foclaíocht chaighdeánach in ionstraimí aitheantais fhrithpháirtigh lena bhféadfar aithint agus forghníomhú an ordaithe calctha a chur siar. Féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach forghníomhú ordaithe calctha a chur siar má tá baol ann go bhféadfaí díobháil a dhéanamh d'imscrúduithe leanúnacha nó má tá an mhaoin faoi réir ordú calctha cheana féin nó má tá an mhaoin faoi réir ordú calctha arna eisiúint in imeachtaí coiriúla eile sa Stát forghníomhaitheach. Ní mór don údarás forghníomhaitheach tuairisciú a dhéanamh láithreach don údarás eisiúna maidir leis an ordú calctha a chur siar agus a luaithe nach ann don fhoras a thuilleadh lena chur siar, ní mór don údarás forghníomhaitheach an t-ordú a fhorghníomhú láithreach agus é sin a chur in iúl don údarás eisiúna.

Airteagal 21: Oibleagáid an páirtí leasmhar a chur ar an eolas

I ndiaidh an t-ordú calctha a fhorghníomhú, ní mór don údarás forghníomhaitheach fógra faoina chinnadh a thabhairt don duine ar eisíodh an t-ordú calctha ina choinne agus do pháirtí

leasmhar ar bith agus aird chuí á tabhairt ar na rialacha rúndachta a leagtar síos in Airteagal 22. Cuirfidh sé seo ar chumas na ndaoine dá ndéantar difear leigheasanna dlíthiúla a ghlacadh, gan an calcadh a chur i mbaol.

Airteagal 22: Rúndacht

Bíonn faisnéis i bhformhór na n-orduithe caltha nach mór a chosaint chun an t-imscrúdú a choimirciú. Tá an tAirteagal seo bunaithe ar Airteagal 19 de Threoir 2014/41/AE maidir leis an Ordú Imscrúdaithe Eorpach agus déanann sé foráil don oibleagáid atá ar na húdaráis forghníomhaitheacha agus eisiúna rúndacht an imscrúdaithe a chaomhnú. Ní mór don údarás forghníomhaitheach an t-údarás eisiúna a chur ar an eolas gan mhoill mura féidir leis an ceanglas rúndachta a chomhlíonadh.

Airteagal 23: Fad na n-orduithe caltha

I bprionsabal, ba cheart go ndéanfaí an mhaoín a chalcadh go dtí go n-eiseoidh an Stát eisiúna cinneadh deiridh maidir leis an maoín caltha a choigistiú nó a urscaoileadh. D'fhéadfadh cásanna a bheith ann ina bhfuil an chuma ar an scéal nach bhfuil údar leis an gcalcadh a thuilleadh nó gur cosúil go bhfuil an fad iomarcach. Leis an Airteagal seo, leagtar síos rialacha maidir leis an tréimhse, ina gcalcfaí an mhaoín, a theorannú i ndiaidh comhairliúcháin idir na húdaráis fhorghníomhaitheacha agus eisiúna. Níl teorainn dhosháraithe ama ann toisc go bhféadfadh fad na n-imscrúduithe agus na trialach a bheith ina údar le tréimhse fhada caltha. Mura soláthraíonn an t-údarás eisiúna cúiseanna le neamhghlacadh an teorannaithe atá beartaithe ag an údarás forghníomhaitheach laistigh de shé seachtaine, féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach deireadh a chur leis an ordú caltha.

Airteagal 24: Neamhfhéidearthacht ordú caltha a fhorghníomhú

Mura féidir an t-ordú caltha a fhorghníomhú toisc an mhaoín a bheith coigistithe cheana féin, a bheith ar iarraidh, a bheith scriosta, nó mura féidir teacht uirthi sa suíomh a shonraítear, nó i gcás nach bhfuil suíomh na maoine curtha in iúl ar bhealach atá beacht go leor, ní mór don údarás forghníomhaitheach fógra a thabhairt don údarás eisiúna gan mhoill.

Airteagal 25: Tuairisciú

Leis an Airteagal seo, leagtar síos spriocdháta 3 lá nach mór don údarás forghníomhaitheach tuairisciú a dhéanamh laistigh de maidir leis na bearta a rinneadh agus na torthaí i leith fhorghníomhú an ordaithe.

Caibidil IV – Forálacha ginearálta

Foráiltear sa Chaibidil seo do rialacha ginearálta maidir le haitheantas frithpháirteach a thabhairt d'orduithe caltha agus coigistíochta.

Airteagal 26: An dlí lena rialaítear an fhorghníomhú

Tá an Stát forghníomhaitheach inniúil chun bearta a ghlacadh agus a fhorfheidhmiú sa Stát sin i ndiaidh aitheantas a bheith tugtha d'ordú caltha nó coigistíochta. Tá feidhm ag dlí an Stáit fhorghníomhaigh maidir le forfheidhmiú an chinnidh, lena n-áirítear rialacha maidir le cosaintí i gcás ina nglactar cinntí sa Stát forghníomhaitheach a bhaineann leis an ordú caltha nó leis an ordú coigistíochta.

Ní mór ordú caltha nó coigistíochta arna eisiúint i gcoinne duine dlítheanach a fhorghníomhú fiú mura n-aithníonn an Stát forghníomhaitheach dlíteanas coiriúil daoine dlítheanacha.

Murar chomhaontaigh an Stát eisiúna, ní fhéadfaidh an Stát forghníomhaitheach bearta a fhorchur mar mhalairt ar an gcalcadh agus ar an gcoigistiú ach amháin iad siúd dá bhforáiltear in Airteagal 8 den togra.

Airteagal 27: Fógra a thabhairt maidir leis na húdaráis inniúla

Ceanglaítear ar Bhallstáit fógra a thabhairt don Choimisiún faoi na húdaráis inniúla fhorghníomhaitheacha agus eisiúna de réir shainmhíniú Airteagal 2(8) agus Airteagal (9). Ina theannta sin, féadfaidh Ballstáit údarás lárnach amháin nó níos mó a ainmniú a bheidh freagrach as tarchur agus glacadh riarthach. Áiritheoidh an Coimisiún go mbeidh an fhaisnéis seo ar fáil do gach Ballstát agus don Chomhairle.

Airteagal 28: Cumarsáid

Baineann an tAirteagal seo le cumarsáid idir na húdaráis inniúla le linn nós imeachta an aitheantais fhrithpháirtigh. Tá oibleagáid ghinearálta ar údaráis inniúla dul i gcomhairle lena chéile nuair is gá le linn nós imeachta an aitheantais fhrithpháirtigh i dteannta na n-oibleagáidí sonracha a leagtar síos le hairteagail aonair an togra.

Airteagal 29: Orduithe iolracha

Má eisítear dhá ordú nó níos mó a bhaineann le méid airgid i gcoinne an duine chéanna agus nach bhfuil cóir leordhóthanach chun gur féidir na horduithe uile a fhorghníomhú nó má chumhdaítear maoin áirithe le horduithe iolracha, ní mór don Stát forghníomhaitheach an t-ordú nó na horduithe atá le forghníomhú a chinneadh agus aird chuí á tabhairt ar na himthosca lena n-áirítear leas na n-íospartach, rannpháirtíocht na sócmhainní caltha, dátaí na n-orduithe faoi seach, dátaí an tarchuir do na n-orduithe faoi seach agus más iomchuí tromchúis choibhneasta agus ionad an chiona.

Airteagal 30: An forghníomhú a fhoirceannadh

Ní mór don údarás eisiúna an t-údarás forghníomhaitheach a chur ar an eolas faoi chinneadh nó faoi bheart ar bith a bhféadfadh an t-ordú a bheith infhorfheidhmithe mar thoradh air nó nach mór é a aistarraingt ón Stát forghníomhaitheach ar aon chúis eile.

Airteagal 31: Maoin chalctha agus choigistithe a bhainistiú agus a dhiúscairt

Déanfaidh an Stát forghníomhaitheach an mhaoin atá calctha nó coigistithe a bhainistiú sula n-aistrítear í go cinntitheach d'fhonn a dímhéas luacha a chosc.

Leis an Airteagal seo, déantar na rialacha a shoiléiriú tuilleadh maidir leis an maoin choigistithe a dhiúscairt. Tá aird chuí tugtha ar cheart an íospartaigh chun aisíoc agus cúiteamh a fháil san Airteagal sin toisc go n-áirithítear leis go mbeidh tús áite ag ceart an íospartaigh chun aisíoc agus cúiteamh a fháil thar leas na stát. Ar an gcéad dul síos, déantar foráil leis go bhfabhróidh an tsuim a fhreagraíonn don chinneadh ar chúiteamh nó ar aisíoc chuig an Stát eisiúna ar mhaithe leis an íospartach a aisíoc nó a chúiteamh. Ar an dara dul síos, má tá nós imeachta maidir le híospartach a aisíoc nó a chúiteamh ar feitheamh sa Stát eisiúna, ní mór don Stát forghníomhaitheach diúscairt na maoine coigistíochta a shiarchoinneáil go dtí go gcuirfear an cinneadh in iúl don údarás forghníomhaitheach. Is únuacht mhór é seo i gcreat dlíthiúil an Aontais Eorpaigh óir nach bhfuil aon fhoráil d'íospartaigh sa dá Chinneadh Réime. Áirítear leis na forálacha nach gcaillfidh íospartaigh a gcearta i gcásanna ina bhfuil na sócmhainní suite i mBallstát eile; mar sin féin, ní dhéantar aon cheart nua a thabhairt isteach leis an bhforáil nuair nach ann do cheart den sórt sin faoin dlí náisiúnta.

Mura socrófar a mhalairt, agus an gá chun cúnamh a thabhairt maidir le héilimh chánach a aisghabháil i gcomhréir le Treoir 2010/24/AE á chur san áireamh, beidh feidhm ag na rialacha seo a leanas, atá faoi thionchar riail chothromais idir na Ballstáit, mar a leagtar amach i gCinneadh Réime 2006/783/CGB: I gcás nach mó ná 10.000 euro an t-ordú coigistíochta, fabhróidh an méid sin chuig an Stát forghníomhaitheach. Os cionn an mhéid sin, aistrítear 50% den mhaoin choigistithe chuig an Stát eisiúna mar airgead tirim, nó an mhaoin iomlán

nuair a aistrítear í i gcomhchineál le toiliú an Stáit fhorghníomhaithigh. Mura féidir na rialacha seo a chur i bhfeidhm, déanfar an mhaoín a dhiúscairt i gcomhréir le dlí an Stáit fhorghníomhaithigh.

Airteagal 32: Costais

I gcás ina dtagann costais chun cinn i gcríoch an Stáit fhorghníomhaithigh is é an Stát forghníomhaitheach a íocfaidh na costais sin, i gcás ar bith eile is é an Stát eisiúna a íocfaidh na costais sin. I gcás ina bhfuil costais mhóra nó eisceachtúla ar an Stát forghníomhaitheach féadfaidh sé a mholadh don Stát eisiúna go ndéanfaí na costais a roinnt.

Airteagal 33: Leigheasanna dlí i gcoinne aithint agus forghníomhú sa Stát forghníomhaitheach

Leis an Airteagal seo déantar foráil maidir le leigheas dlí sa Stát forghníomhaitheach i gcoinne ordú calctha nó coigistíochta a aithint nó a fhorghníomhú. Féadfaidh páirtí leasmhar ar bith lena n-áirítear tríú páirtithe bona fide caingean a thabhairt os comhair cúirte sa Stát forghníomhaitheach chun a chearta a chaomhnú i gcomhréir le dlí an Stáit sin. Féadfaidh tionchar fionraíochta a bheith ag an gcaingean faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh. Ní fhéadfar agóid a dhéanamh áfach i gcoinne na gcúiseanna substainteacha maidir leis an ordú coigistíochta a eisiúint in ábhair choiriúla os comhair cúirte sa Stát forghníomhaitheach.

Airteagal 34: Aisíocaíocht

Beidh an Stát eisiúna faoi dhliteanas aon suimeanna a íocadh mar dhamáistí le páirtí ar bith i ndiadh ordú a fhorghníomhú a aisíoc, ach amháin nuair a eascraíonn an fhreagracht as iompar an Stáit fhorghníomhaithigh agus as iompar an Stáit sin amháin.

Airteagal 35: Staidreamh

Baineann an tAirteagal seo leis an gceanglas atá ar Bhallstáit staidreamh cuimsitheach maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha nó coigistíochta a bhailiú go rialta ó na húdaráis ábhartha agus a chothabháil. Seolfar an staidreamh a bhaileofar chuig an gCoimisiún gach bliain. Ós rud é gur gann faoi láthair atá sonraí cuimsitheacha maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha nó coigistíochta, is dealraitheach go bhfuil gá leis an gceanglas seo chun go bhféadfar measúnú críochnúil a dhéanamh ar fheidhmiú an tsásra a leagtar síos leis an Rialachán seo.

CAIBIDIL V - FORÁLACHA DEIRIDH

Airteagal 36: Leasuithe ar an deimhniú agus ar an bhfoirm

Ba cheart go mbeadh an deimhniú caighdeánach agus an fhoirm atá in Iarscríbhinn I agus II ina háis úsáideach chun aitheantas frithpháirteach orduithe calctha nó coigistíochta a éascú agus a bhrostú a mhéid is féidir. Ar an gcúis sin, is gá bheith in ann amach anseo dul i ngleic chomh tapa agus is féidir le fadhbanna a sainaithníodh maidir le hinneachar an deimhnithe agus na foirme. Ní dhéanfar an ceanglas seo a shásamh tríd an dá Iarscríbhinn a leasú le nós imeachta reachtach casta agus lánfheidhme. Dá bhrí sin, leagtar síos le hAirteagal 37 nós imeachta le haghaidh leasuithe trí bhíthin gníomhartha tarmligthe, nós imeachta atá níos gasta agus níos solúbtha.

Airteagal 37: Tarmligean a fheidhmiú

San airteagal seo, leagtar síos na coinníollacha faoina dtugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh maidir le leasuithe cuí a dhéanamh ar an deimhniú agus ar an bhfoirm atá i gceangal leis an togra. Leagtar síos leis nós imeachta caighdeánach maidir le gníomhartha tarmligthe den sórt sin a ghlacadh.

Airteagal 38: Clásal athbhreithnithe

Tuairisceoidh an Coimisiún do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir le cur i bhfeidhm an Rialacháin atá beartaithe cúig bliana tar éis a theachta i bhfeidhm.

Airteagal 39: Ionadú

Glacfaidh an Rialachán seo ionad Chinntí 2003/577/CGB agus 2006/783/CGB do na Ballstáit atá faoi cheangal aige. Leanfaidh Cinntí 2003/577/CGB agus 2006/783/CGB d'fheidhm a bheith acu maidir leis na Ballstáit sin nach bhfuil faoi cheangal ag an Rialachán seo.

Airteagal 40: Teachnt i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán atá beartaithe i bhfeidhm ar an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh. Beidh feidhm ag an Rialachán sé mhí tar éis dó teacht i bhfeidhm cé is moite d'Airteagal 27 a mbeidh feidhm aige ó dháta teacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le haitheantas frithpháirteach a thabhairt d'orduithe calctha agus coigistíochta

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 82(1)(a) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Tá sé leagtha amach mar chuspóir dó féin ag an Aontas Eorpach limistéar saoirse, slándála agus ceartais a chothabháil agus a fhorbairt.
- (2) Tá comhar breithiúnach in ábhair choiriúla san Aontas bunaithe ar phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh do bhreithiúnais agus do chinntí breithiúnacha, dá dtagraítear go coitianta mar bhunchloch don chomhar breithiúnach in ábhair choiriúla laistigh den Aontas ón tráth ar tionóladh an cruinniú den Chomhairle Eorpach in Tampere an 15 agus 16 Deireadh Fómhair 1999.
- (3) Meastar ionstraimeachtaí na coireachta agus fáltais ón gcoireacht a chalcadh agus a choigistiú a bheith ar na bealaí is éifeachtaí chun an choireacht a chomhrac. Tá an tAontas tiomanta a áirithiú go ndéantar sócmhainní coiriúla a shainaithint, a choigistiú, agus a athúsáid ar bhealach níos éifeachtaí²⁴.
- (4) Ós rud é gur coireacht thrasnáisiúnta a bhíonn sa choireacht go minic, tá comhar éifeachtach trasteorann fíor-riachtanach d'fhonn fáltais ón gcoireacht agus ionstraimeachtaí na coireachta a urghabháil agus a choigistiú.
- (5) Tá creat dlíthiúil reatha an Aontais maidir le haitheantas frithpháirteach a thabhairt d'orduithe calctha agus coigistíochta comhdhéanta de Chinneadh Réime 2003/577/CGB an 22 Iúil 2003 ón gComhairle maidir le horduithe a fhorghníomhú san Aontas Eorpach d'fhonn maoin nó fianaise a chalcadh²⁵ agus de Chinneadh Réime 2006/783/CGB an 6 Deireadh Fómhair 2006 ón gComhairle maidir le prionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh a chur i bhfeidhm i leith orduithe coigistíochta²⁶.
- (6) Léiríonn tuarascálacha an Choimisiúin maidir le cur chun feidhme Chinneadh Réime 2003/577/CGB agus Chinneadh Réime 2006/783/CGB nach bhfuil an córas atá ann faoi láthair maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta lánéifeachtach. Níor cuireadh na hionstraimí reatha chun feidhme ná i bhfeidhm ar

²⁴ "Clár Stócolm – Eoraip atá oscailte agus slán agus a thugann seirbhís agus cosaint dá saoránaigh", IO C 115, 4.5.2010, lch. 1.

²⁵ IO L 196, 2.8.2003, lch. 45.

²⁶ IO L 328, 21.11.2006, lch. 59.

bhealach aonfhoirmeach sna Ballstáit agus dá bhrí sin ní leor an t-aitheantas frithpháirteach d'orduithe den sórt sin.

- (7) Níor choinnigh creat dlíthiúil an Aontais maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta suas leis na forbairtí reachtacha a rinneadh le gairid ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais. Go háirithe, leagtar amach i dTreoir 2014/42/AE²⁷ comhrialacha íosta maidir le maoin a chalcadh agus a choigistiú. Baineann na comhrialacha íosta sin le fáлтаis ón gcoireacht agus ionstraimeachtaí na coireachta a choigistiú, lena n-áirítear coigistiú leathnaithe agus coigistiú tríú páirtí i gcás ina bhfuil an t-amhrastach nó an cúisí breoite nó gur éalaigh sé i gcás inár tionscnaíodh imeachtaí coiriúla i dtaca le cion coiriúil. Baineann na comhrialacha seo freisin le maoin a chalcadh ionas go bhféadfaí í a choigistiú ina dhiaidh sin. Sa chreat dlíthiúil maidir le haitheantas frithpháirteach, ba cheart na cineálacha coigistithe agus calctha arna gcumhdach le Treoir 2014/42/AE a chumhdach freisin.
- (8) Agus Treoir 2014/42/AE á glacadh acu, chuir Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle in iúl go bhfuil nasc bunúsach idir córas calctha agus coigistithe éifeachtach san Aontas Eorpach agus aitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta a fheidhmíonn go maith. Agus aird acu ar an ngá atá le córas cuimsitheach a bhunú chun fáлтаis ón gcoireacht agus ionstraimeachtaí na coireachta a chalcadh agus a choigistiú, d'iarr Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar an gCoimisiún togra reachtach a thíolacadh maidir le haitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus coigistíochta.
- (9) Sa Chlár Oibre Eorpach maidir leis an tSlándáil²⁸, bhí an Coimisiún den tuairim go mbíonn comhar breithiúnach in ábhair choiriúla ag brath ar ionstraimí éifeachtacha trasteorann agus gur príomhghné den chreat slándála é aitheantas frithpháirteach do bhreithiúnais agus do chinntí breithiúnacha. Mheabhraigh an Coimisiún freisin gur gá an t-aitheantas frithpháirteach maidir le horduithe calctha agus coigistíochta a fheabhsú.
- (10) Ina Theachtaireacht chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar Phlean Gníomhaíochta maidir leis an gcomhrac i gcoinne mhaoiniú na sceimhlitheoireachta a neartú²⁹, chuir an Coimisiún béim ar an ngá a áirithiú go mbainfear a gcuid sócmhainní de choirpigh a mhaoiníonn an sceimhlitheoireacht. D'fhonn gníomhaíochtaí coiriúla eagraithe a mhaoiníonn sceimhlitheoireacht a shuaitheadh, tá sé fíor-riachtanach go mbainfí na fáлтаis na coireachta de na coirpigh sin. Chuige sin, is gá a áirithiú go ndéanfar gach cineál orduithe calctha agus coigistíochta a fhorghníomhú a mhéid is féidir ar fud an Aontais trí phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh a chur i bhfeidhm.
- (11) Chun aitheantas frithpháirteach éifeachtach d'orduithe calctha agus coigistíochta a áirithiú, ba cheart na rialacha maidir le haithint agus forghníomhú na n-orduithe sin a bhunú le gníomh dlíthiúil de chuid an Aontais atá ceangailteach ó thaobh dlí agus a bheidh infheidhme go díreach.

²⁷ Treoir 2014/42/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le hionstraimeachtaí na coireachta agus fáлтаis ón gcoireacht a chalcadh agus a choigistiú san Aontas Eorpach (IO L 127, 29.4.2014, lch. 39).

²⁸ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún, *an Clár Oibre Eorpach maidir leis an tSlándáil*, COM(2015) 185 críochnaitheach.

²⁹ COM (2016) 50 críochnaitheach.

- (12) Tá sé tábhachtach aithint fhrithpháirteach agus forghníomhú orduithe chun maoin a chalcadh agus a choigistiú a éascú trí rialacha a bhunú, ar rialacha iad lena gcuirtear de cheangal ar Bhallstát orduithe calctha agus coigistíochta arna n-eisiúint ag Ballstát eile faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla, a aithint agus a fhorghníomhú laistigh dá limistéar féin.
- (13) Ba cheart feidhm a bheith ag an Rialachán seo maidir leis na horduithe coigistíochta uile arna bhforchur ag cúirt tar éis imeachtaí i ndáil le cion coiriúil agus leis na horduithe calctha uile ionas go bhféadfaí coigistiú a dhéanamh ina dhiaidh sin. Ba cheart a chumhdach leis, dá bhrí sin, ordú de gach cineál arna chumhdach le Treoir 2014/42/AE, chomh maith le cineálacha eile orduithe arna n-eisiúint gan duine a chiontú ar deireadh faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla. Níor cheart feidhm a bheith ag an Rialachán seo maidir le horduithe calctha agus coigistíochta a eisítear faoi chuimsiú imeachtaí sibhialta nó riaracháin.
- (14) Ba cheart a chumhdach leis an Rialachán seo orduithe calctha agus coigistíochta maidir le cionta arna gcumhdach le Treoir 2014/42/AE, chomh maith le horduithe a bhaineann le cionta eile. Níor cheart mar sin go mbeadh na cionta teoranta do réimsí na coireachta fíor-thromchúisí le gné trasteorann toisc nach gceanglaítear le hAirteagal 82 CFAE teorainn den sórt sin maidir le haitheantas fhrithpháirteach do bhreithiúnais in ábhair choiriúla.
- (15) Maidir le comhar idir Ballstáit, arna bhunú ar phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh agus an fhorghníomhaithe láithrigh i dtaca le cinntí breithiúnacha, glactar leis go bhfuil muinín ann go ndéanfar na cinntí atá le haithint agus le forghníomhú i gcomhréir le prionsabail na dlíthiúlachta, na coimhdeachta agus na comhréireachta. Glactar leis freisin go gcaomhnófar cearta arna mbronnadh ar na páirtithe nó ar thríú páirtithe leasmhara bona fide.
- (16) Ní hé is éifeacht don Rialachán seo modhnú a dhéanamh ar an oibleagáid maidir le cearta bunúsacha agus prionsabail bhunúsacha dlí a urramú, mar atá cumhdaithe in Airteagal 6 CAE.
- (17) Leis an Rialachán seo, urramaítear na cearta bunúsacha agus na prionsabail a dtugtar aitheantas dóibh i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh (an Chairt) agus sa Choinbhinsiún Eorpach chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint (CECD). Ba cheart an Rialachán seo a chur i bhfeidhm i gcomhréir leis na cearta agus na prionsabail sin.
- (18) Ba cheart Treoracha 2010/64/AE³⁰, 2012/13/AE³¹, 2013/48/AE³², 2016/343³³, 2016/800³⁴ agus 2016/1919 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³⁵, a

³⁰ Treoir 2010/64/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Deireadh Fómhair 2010 maidir leis an gceart i gcomhair ateangaireachta agus aistriúcháin in imeachtaí coiriúla (IO L 280, 26.10.2010, lch. 1).

³¹ Treoir 2012/13/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Bealtaine 2012 maidir leis an gceart i gcomhair faisnéise in imeachtaí coiriúla (IO L 142, 1.6.2012, lch. 1).

³² Treoir 2013/48/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Deireadh Fómhair 2013 maidir leis an gceart ar rochtain ar dhlíodóir in imeachtaí coiriúla agus in imeachtaí faoi réir barántas gabhála Eorpach, agus maidir leis an gceart go gcuirtear tríú páirtí ar an eolas, nuair a bhíonn saoirse a cailleadh, agus maidir leis an gceart cumarsáid a dhéanamh le tríú daoine agus le húdaráis chonsalachta agus saoirse bainte (IO L 294, 6.11.2013, lch. 1).

³³ Treoir 2016/343/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Márta 2016 maidir le gnéithe airithe de thoimhde na neamhchiontachta agus den cheart bheith i láthair in imeachtaí coiriúla a neartú (IO L 65, 11.3.2016, lch. 1).

bhaineann le cearta níos imeachta in imeachtaí coiriúla, a chur san áireamh agus an Rialachán seo á chur i bhfeidhm.

- (19) Ag an am céanna agus a áirithítear go bhfuil cearta bunúsacha á n-urramú, ba cheart do na rialacha maidir le tarchur, le haithint agus forghníomhú na n-orduithe calctha agus coigistíochta, éifeachtúlacht an phróisis a bhaineann le haisghabháil sócmhainní coiriúla a áirithiú.
- (20) Chuige sin, ba cheart don údarás eisiúna orduithe calctha nó coigistíochta a tharchur go díreach chuig an t-údarás forghníomhaitheach nó, i gcás inarb infheidhme, chuig údarás lárnach.
- (21) Ní mór ordú coigistíochta a tharchur in éineacht le deimhniú caighdeánach.
- (22) Ba cheart don údarás forghníomhaitheach ordú calctha a aithint gan foirmiúlachtaí breise agus ní mór dó na bearta is gá a dhéanamh lena fhorghníomhú. Ní mór an cinneadh maidir leis an ordú coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú a dhéanamh agus an coigistiú a chur i ngrích leis an luas agus leis an tosaíocht chéanna le cás intíre den chineál céanna. Ba cheart teorainneacha ama a leagan amach chun cinneadh agus forghníomhú éifeachtúil a áirithiú i dtaca leis an ordú coigistíochta.
- (23) I bhfianaise na práinne atá leis an gcalcadh agus a nádúr sealadach, ba cheart ordú calctha a eisiúint i bhfoirm chaighdeánach. Ba cheart don údarás eisiúna fáil amach an gá an t-ordú calctha a eisiúint agus an bhfuil sé comhréireach ar mhaithe le scriosadh, claochlú, bogadh, aistriú nó diúscairt maoine a chosc ar bhonn sealadach. D'fhonn na cúinsí chun ordú calctha a eisiúint i gcásanna intíre agus trasteorann a ailíniú, níor cheart ordú calctha faoin Rialachán seo a eisiúint ach amháin nuair a d'fhéadfaí é a ordú i gcás intíre den chineál céanna.
- (24) Ní mór don údarás forghníomhaitheach ordú calctha a aithint gan foirmiúlachtaí breise agus ní mór dó na bearta is gá a dhéanamh lena fhorghníomhú. Ní mór an cinneadh maidir leis an ordú calctha a aithint agus a fhorghníomhú a dhéanamh agus an coigistiú a chur i ngrích leis an luas agus leis an tosaíocht chéanna le cás intíre den chineál céanna. Ba cheart teorainneacha ama a leagan amach chun cinneadh agus forghníomhú tapa agus éifeachtúil a áirithiú i dtaca leis an ordú calctha.
- (25) Ba cheart don údarás eisiúna agus don údarás forghníomhaitheach aird chuí a thabhairt ar rúndacht an imscrúdaithe agus ordú calctha á fhorghníomhú. Go sonrach, ba cheart don údarás forghníomhaitheach rúndacht na bhfíricí agus substaint an ordaithe calctha a ráthú.
- (26) Níor cheart aithint agus forghníomhú ordaithe calctha nó coigistíochta a dhiúltú ar fhorais seachas iad siúd a luaitear sa Rialachán. Ba cheart, ach go háirithe go bhféadfadh an t-údarás eisiúna gan an t-ordú coigistíochta a aithint ná a fhorghníomhú ar bhonn an phrionsabail 'ne bis in idem', nó cearta aon pháirtí leasmhar nó an chirt chun bheith i láthair ag an triail.

³⁴ Treoir 2016/800/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir leis na coimircí níos imeachta do leanaí a bhfuil drochamhras fúthu nó a bhfuil cúis curtha ina leith in imeachtaí coiriúla (IO L 132, 21.5.2016, lch. 1).

³⁵ Treoir 2016/1919/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le cúnamh dlí do dhaoine a bhfuil drochamhras fúthu nó a bhfuil cúis curtha ina leith in imeachtaí coiriúla agus do dhaoine iarrtha in imeachtaí faoi réir barántas gabhála Eorpach (IO L 297, 4.11.2016, lch. 1).

- (27) Sula ndéanann sé cinneadh foras do neamhaithint agus do neamhfhorghníomhú a chur i bhfeidhm, ba cheart don údarás forghníomhaitheach dul i gcomhairle leis an údarás eisiúna chun aon fhaisnéis bhreise is gá a fháil.
- (28) Ba cheart go bhféadfadh an t-údarás forghníomhaitheach forghníomhú an ordaithe coigistíochta nó an ordaithe calctha a chur siar, go háirithe má tá baol ann go bhféadfaí díobháil a dhéanamh d'imscrúdú coiriúil leanúnach dá ndéanfaí é a fhorghníomhú. A luaithfe nach ann don fhoras do chur siar an ordaithe a thuilleadh, ba cheart don údarás forghníomhaitheach na bearta is gá a dhéanamh chun an t-ordú a fhorghníomhú.
- (29) Ba cheart fógra a thabhairt don údarás eisiúna gan mhoill nach féidir ordú á fhorghníomhú. Féadfaidh an neamhfhéidearthacht sin bheith ann toisc an mhaoín atá le coigistiú a bheith coigistithe cheana féin, a bheith ar iarraidh, nó mura féidir teacht uirthi sa suíomh a shonraigh an t-údarás eisiúna, nó i gcás nach bhfuil suíomh na maoine curtha in iúl ar bhealach atá beacht go leor.
- (30) Ba cheart forghníomhú an ordaithe calctha nó an ordaithe coigistíochta a bheith faoi rialú dhlí an Stáit fhorghníomhaitheach agus ba cheart gurbh iad a chuid údarás amháin a bheadh inniúil chun cinneadh a ghlacadh maidir leis na nósanna imeachta le haghaidh a fhorghníomhaithe.
- (31) Éilíonn feidhmiú chuí an Rialacháin seo dlúthchomhar idir na húdaráis inniúla atá i gceist, go háirithe i gcásanna a bhaineann le hordú coigistíochta a fhorghníomhú go comhuaineach i níos mó ná Ballstát amháin. Dá bhrí sin, ba cheart do na húdaráis inniúla náisiúnta dul i gcomhairle lena chéile nuair is gá.
- (32) Níor ceart dochar a dhéanamh do cheart an íospartaigh chun aisíoc agus cúiteamh a fháil i gcásanna trasteorann. Ba cheart tosaíocht a thabhairt do chúiteamh íospartach agus d'aisíoc a gcuid maoine i rialacha maidir leis an maoín choigistithe a dhiúscairt. Ba cheart do Bhallstáit a n-oibleagáidí chun cúnamh a thabhairt maidir le gnóthú éileamh cánach ó Bhallstáit eile a chur san áireamh i gcomhréir le Treoir 2010/24/AE³⁶.
- (33) Níor cheart go mbeadh Ballstáit in ann aisíoc ar chostais a eascraíonn as cur i bhfeidhm an Rialacháin seo a éileamh óna chéile. Mar sin féin, i gcás ina raibh costais mhóra nó eisceachtúla ar an Stát forghníomhaitheach, ba cheart don Stát eisiúna aird a thabhairt ar mholadh ón údarás forghníomhaitheach go ndéanfaí na costais a roinnt.
- (34) Ba cheart leigheasanna dlíthiúla a bheith ag aon pháirtí leasmhar, lena n-áirítear *tríú páirtithe bona fide*, i gcoinne aithint agus fhorghníomhú ordaithe calctha d'fhonn a chearta a chaomhnú, lena n-áirítear an fhéidearthacht éifeachtach agóid a dhéanamh i gcoinne an ordaithe os comhair cúirte nó chun teideal úinéireachta nó cearta maoine eile a éileamh i gcomhréir le Treoir 2014/42/AE. Ba cheart an caingean a thabhairt os comhair cúirte sa Stát forghníomhaitheach.
- (35) Chun an deimhniú agus an fhoirm a leagtar amach in Iarscríbhinn I agus II a ghabhann leis an Rialachán seo a leasú, ba cheart an chumhacht a tharmligean chuig an gCoimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin do ghníomhartha tarmligthe, lena n-áirítear ar leibhéal saineolaithe. Agus

³⁶ Treoir 2010/24/AE an 16 Márta 2010 ón gComhairle maidir le cúnamh frithpháirteach chun éilimh a bhaineann le cánacha, dleachtanna agus bearta eile a ghnóthú. (IO L 84, 31.3.2010, lch. 1).

gníomhartha tarmligthe á n-ullmhú agus á dtarraingt suas aige, ba cheart don Choimisiún a áirithiú go ndéanfar na doiciméid ábhartha a tharchur go comhuaineach, go tráthúil agus go hiomchuí chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.

- (36) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon aitheantas frithpháirteach d'orduithe calctha agus forghníomhú na n-orduithe a bhaint amach, ach gur fearr, dá bhrí sin, i ngeall ar a fhairsinge agus a éifeachtaí, is féidir é a bhaint amach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta, amhail a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a ghnóthú.
- (37) Maidir le calcadh fianaise, cuireadh Treoir 2014/41/AE³⁷ in ionad fhorálacha Chinneadh Réime 2003/577/CGB cheana. Ba cheart an Rialachán seo a chur in ionad Chinneadh Réime 2003/577/CGB do na Ballstáit atá faoi cheangal aige maidir le calcadh ionas go bhféadfaí coigistiú a dhéanamh ina dhiaidh sin. Ba cheart forálacha chun fianaise a chalcadh agus i bhfianaise coigistiú ina dhiaidh sin a ailíniú. Ba cheart an Rialachán seo a chur in ionad Chinneadh Réime 2006/783/CGB do na Ballstáit atá faoi cheangal aige.
- (38) I gcomhréir le hAirteagal 3 den Phrótacal maidir le seasamh na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann i dtaca leis an Limistéar Saoirse, Slándála agus Ceartais, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, *[tá fógra tugtha ag an Ríocht Aontaithe/Éire gur mian leo páirt a ghlacadh i nglacadh agus i gcur i bhfeidhm an Rialacháin seo] nó [agus gan dochar d'Airteagal 4 den Phrótacal sin, níl an Ríocht Aontaithe/Éire ag glacadh páirte i nglacadh an Rialacháin seo agus níl siad faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm.]*
- (39) I gcomhréir le hAirteagal 1 agus le hAirteagal 2 den Phrótacal maidir le seasamh na Danmhairge, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, níl an Danmhairg rannpháirteach i nglacadh an Rialacháin seo agus níl sí faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

ÁBHAR, SAINMHÍNITHE AGUS RAON FEIDHME

Airteagal 1

Ábhar

³⁷ Treoir 2014/41/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir leis an Ordú Eorpach um Imscrúduithe in ábhair choiriúla (IO L 130, 1.5.2014, lch. 1).

1. Leagtar síos rialacha leis an Rialachán seo faoina ndéanfaidh Ballstát ordú calctha nó ordú coigistíochta, arna n-eisiúint ag Ballstát eile faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla, a aithint agus a fhorghníomhú laistigh dá chríoch féin.
2. Ní bheidh sé d'éifeacht ag an Rialachán seo leasú a dhéanamh ar an oibleagáid na cearta bunúsacha agus na prionsabail dhlíthiúla mar a chumhdaítear in Airteagal 6 CAE a urramú.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn 'ordú coigistíochta' pionós nó beart críochnaitheach arna fhorchur ag cúirt tar éis imeachtaí i ndáil le cion coiriúil, a bhfuil mar thoradh deiridh air go mbaintear maoin de dhuine nádúrtha nó duine dlítheanach;
- (2) ciallaíonn 'ordú calctha' cinneadh breithiúnach arna eisiúint nó arna bhailíochtú ag údarás dá dtagraítear i bpointe (8) maidir le hordú calctha sa Stát eisiúna d'fhonn scríosadh, claochlú, bogadh, aistriú nó diúscairt maoin a chosc ar bhonn sealadach ionas go bhféadfaí í a choigistiú ina dhiaidh sin;
- (3) ciallaíonn 'maoin' aon sórt maoin, bíodh sí corprach nó neamhchorprach, sochorraithe nó dochorraithe, agus doiciméid nó ionstraimí dlí lena bhfianaítear teideal ar mhaoín den sórt sin nó leas inti, i gcás ina measann an t-údarás eisiúna:
 - (a) gur fáltas ó chion, nó a chomhionann, atá sa mhaoín, bíodh luach iomlán na bhfáltas nó cuid den luach sin i gceist,
 - (b) gur ionstraimeachtaí ciona atá sa mhaoín, nó gurb é atá inti luach ionstraimeachtaí den sórt sin,
 - (c) go bhfuil an mhaoín faoi dhliteanas coigistíochta mar thoradh ar aon cheann de na cumhachtaí coigistíochta dá bhforáiltear i dTreoir 2014/42/AE a chur i bhfeidhm sa Stát eisiúna, nó
 - (d) go bhfuil an mhaoín faoi dhliteanas coigistíochta faoi aon fhorálacha eile a bhaineann le cumhachtaí coigistíochta faoi dhlí an Stáit eisiúna;
- (4) ciallaíonn 'fáltas' aon bhuntáiste eacnamaíoch a fhaightear go díreach nó go hindíreach as cion coiriúil; d'fhéadfadh maoin de chineál ar bith a bheith i gceist, lena n-áirítear aon athinfheistíocht nó claochlú a dhéantar ar fháltais dhíreacha ina dhiaidh sin agus aon tairbhí luachmhara;
- (5) ciallaíonn 'ionstraimeachtaí' aon mhaoín a úsáidtear, nó atá beartaithe a úsáid, go hiomlán nó go páirteach, chun cion cóiriúil nó cionta cóiriúla a dhéanamh;
- (6) ciallaíonn 'Stát eisiúna' an Ballstát ina ndéantar ordú calctha nó ordú coigistíochta a eisiúint faoi chuimsiú imeachtaí coiriúla;
- (7) ciallaíonn 'Stát forghníomhaitheach' an Ballstát a ndéantar an t-ordú calctha nó an t-ordú coigistíochta a tharchur chuige, chun é a aithint agus a fhorghníomhú;
- (8) ciallaíonn 'údarás eisiúna':
 - (a) maidir le hordú calctha:

- (1) breitheamh, cúirt, breitheamh atá i mbun imscrúdaithe nó ionchúisitheoir poiblí inniúil sa chás lena mbaineann; nó
- (2) aon údarás inniúil eile arna shainiú ag an Stát eisiúna, a bhfuil inniúlacht aige in imeachtaí coiriúla chun calcadh maoine a ordú nó chun ordú calctha a fhorghníomhú i gcomhréir leis an dlí náisiúnta. Ina theannta sin, déanfaidh breitheamh, cúirt, breitheamh atá i mbun imscrúdaithe nó ionchúisitheoir poiblí sa Stát eisiúna an t-ordú calctha a bhailíochtú sula ndéantar é a tharchur chuig an údarás forghníomhaitheach, tar éis a bhreathnú an bhfuil na coinníollacha chun ordú a eisiúint faoin Rialachán seo á gcomhlíonadh, go háirithe na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 13(1). Sa chás go raibh ordú bailíochtaithe ag údarás dá leithéid, is féidir leis an údarás sin gníomhú mar údarás eisiúna chun críocha an t-ordú a tharchur;
- (b) maidir le hordú coigistíochta, údarás inniúil arna shainiú ag an Stát eisiúna, a bhfuil inniúlacht aige in imeachtaí coiriúla chun ordú coigistíochta arna eisiúint ag cúirt a fhorfheidhmiú i gcomhréir leis an dlí náisiúnta;
- (9) ciallaíonn 'údarás forghníomhaitheach' údarás atá inniúil chun ordú calctha nó coigistíochta a aithint agus chun forghníomhú an ordaithe a áirithiú i gcomhréir leis an Rialachán seo agus leis na nósanna imeachta is infheidhme maidir le cás intíre den chineál céanna.

Airteagal 3

Cionta

1. Déanfar ordú calctha nó ordú coigistíochta a fhorghníomhú gan coiriúlacht dhúbailte na ngníomhartha a fhíorú, más é atá sna ngníomhartha sin is cúis le forghníomhú an ordaithe calctha nó an ordaithe coigistíochta ceann amháin nó níos mó de na cionta a leanas, mar a shainmhínítear iad i ndlí an Stáit eisiúna agus, go bhfuil siad inphionóis sa Stát eisiúna le príosúnacht go ceann uastréimhse de thrí bliana ar a laghad:
 - rannpháirtíocht in eagraíocht choiriúil
 - sceimhlitheoireacht
 - gáinneáil ar dhaoine,
 - teacht i dtír gnéasach ar leanaí agus pornagrafaíocht leanaí,
 - gáinneáil aindleathach ar dhrugaí támhshuanacha agus substaintí síceatrópacha,
 - gáinneáil aindleathach ar airm, armlóin agus pléascáin,
 - éilliú,
 - calaois agus cionta coiriúla a bhaineann le calaois mar a shainmhínítear iad i dTreoir 2017/xxx/AE maidir leis an gcomhrac i gcoinne na calaoise ar leasanna airgeadais an Aontais trí mheán an dlí chóiriúil,
 - calaois, lena n-áirítear calaois in aghaidh leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach de réir bhrí Choinbhinsiún an 26 Iúil 1995 maidir le leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint,
 - sciúradh fáltas ón gcoiriúlacht,
 - góchumadh airgeadra, lena n-áirítear an euro,
 - coireacht atá bainteach le ríomhaireacht,

- coireacht chomhshaoil, lena n-áirítear gáinneáil aindleathach ar speicis ainmhithe atá faoi bhagairt agus ar speicis plandaí agus cineálacha plandaí atá faoi bhagairt,
- teacht isteach agus cónaí neamhúdraithe a éascú,
- dúnmharú, mórdhíobháil choirp,
- trádáil aindleathach in orgáin agus i bhfíochán an duine,
- fuadach, srianadh neamhdhlíthiúil agus gabháil giall,
- ciníochas agus seineafóibe,
- robáil eagraithe nó armtha,
- gáinneáil aindleathach ar earraí cultúir, lena n-áirítear seandachtaí agus saothair ealaíne,
- caimiléireacht,
- cambheartaíocht agus sracaireacht,
- góchumadh agus píoráideacht táirgí,
- brionnú doiciméad riaracháin agus gáinneáil orthu,
- calaois agus góchumadh modhanna íocaíochta neamhairgid,
- gáinneáil aindleathach ar shubstaintí hormónacha agus ar thionscnóirí fáis eile,
- gáinneáil aindleathach ar ábhair núicléacha nó radaighníomhacha,
- gáinneáil aindleathach ar fheithiclí goidte,
- éigniú,
- coirloscadh,
- coireanna laistigh de dhlínse na Cúirte Coiriúla Idirnáisiúnta,
- urghabháil neamhdhleathach aerárthaí nó long,
- sabaitéireacht.

2. I gcás cionta seachas na cionta arna gcumhdach le mír 1, féadfaidh an Stát forghníomhaitheach forghníomhú agus aithint an ordaithe caltha nó coigistíochta a chur faoi réir an choinníll gur cion iad na gníomhartha is cúis leis na ordú caltha nó coigistíochta faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaitheach, is cuma cé na heilimintí a den ghníomh coiriúil nó cén bealach a gcuirtear síos air faoi dhlí an Stáit eisiúna.

CAIBIDIL II

ORDUITHE COIGISTÍOCHTA A THARCHUR, A AITHINT AGUS A FHORGHNÍOMHÚ

Airteagal 4

Orduithe coigistíochta a tharchur

1. Tarchuirfidh na t-údarás eisiúna an t-ordú coigistíochta, nó cóip dheimhnithe de, in éineacht leis an deimhniú dá bhforáiltear in Airteagal 7, go díreach chuig an údarás forghníomhaitheach nó, i gcás inarb infheidhme, chuig an údarás lárnach dá dtagraítear in Airteagal 27(2) trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar faoi choinníollacha faoinar féidir leis an údarás forghníomhaitheach barántúlacht a dheimhniú.
2. Maidir le hordú coigistíochta a bhaineann le méid airgid, déanfar an t-ordú a tharchur chuig an mBallstát ina bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go

bhfuil maoin nó ioncam ag an duine nádúrtha nó an duine dlítheanach a bhfuil an t-ordú eisiúna ina choinne.

3. Maidir le hordú coigistíochta a bhaineann le míreanna sonracha maoin, déanfar an t-ordú a tharchur chuig an mBallstát ina bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go bhfuil maoin atá cumhdaithe ag an ordú coigistíochta suite.
4. Mura bhfuil forais réasúnta ann a cheadódh don údarás eisiúna a chinneadh cé acu Ballstát a dtarchuirfeadh an t-ordú coigistíochta chuige, tarchuirfeadh an t-ordú chuig an mBallstát ina bhfuil gnáthchónaí ar an duine nádúrtha nó an duine dlítheanach ar eisíodh an t-ordú ina choinne nó chuig an mBallstát ina bhfuil a oifig chláraithe aige faoi seach.
5. Murab eol an t-údarás inniúil forghníomhaitheach, déanfaidh an t-údarás eisiúna na fiosrúcháin go léir is gá, lena n-áirítear trí na pointí teagmhála de chuid an Ghréasáin Bhreithiúnaigh Eorpaigh³⁸, chun an fhaisnéis a fháil ón Stát forghníomhaitheach.
6. I gcás nach bhfuil aon inniúlacht ag an údarás forghníomhaitheach, a fhaigheann ordú coigistíochta, chun an t-ordú a aithint agus na bearta is gá a dhéanamh lena fhorghníomhú, déanfaidh sé an t-ordú coigistíochta a tharchur láithreach chuig an údarás inniúil forghníomhaitheach ina Bhallstát agus cuirfidh sé an méid sin in iúl don údarás eisiúna dá réir.

Airteagal 5

Ordú coigistíochta a tharchur chuig Stát forghníomhaitheach amháin nó níos mó

1. Ní fhéadfar ordú coigistíochta a tharchur de bhun Airteagal 4 ach chuig Stát forghníomhaitheach amháin ag aon am amháin.
2. Féadfar ordú caltha maidir le míreanna sonracha maoin a tharchur chuig níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin ag an am céanna i gcás:
 - (a) go bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go bhfuil míreanna sonracha maoin arna gcumhdach ag an ordú coigistíochta suite i Stáit fhorghníomhaitheacha éagsúla;
 - (b) go bhfuil gníomhaíocht ag teastáil i níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin chun mír shonrach mhaoine arna cumhdach ag an ordú coigistíochta a choigistiú, nó
 - (c) go bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go bhfuil mír shonrach mhaoine arna cumhdach ag an ordú coigistíochta suite i gceann amháin de dhá Stát fhorghníomhaitheacha shonracha nó níos mó.
3. Féadfar ordú coigistíochta a bhaineann le méid airgid a tharchur chuig níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin ag an am céanna, i gcás ina bhfuil an t-údarás eisiúna den tuairim go bhfuil gá ar leith lena dhéanamh, go háirithe i gcás:
 - (a) nár calcadh an mhaoín atá i gceist faoin Rialachán seo, nó
 - (b) nach dócha gur leor luach na maoin a fhéadfaí a choigistiú sa Stáit eisiúna agus in aon Stát forghníomhaitheach ar leith chun an méid iomlán atá cumhdaithe ag an ordú coigistíochta a fhorghníomhú.

³⁸

Cinneadh 2008/976/CGB ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir leis an nGréasán Breithiúnach Eorpach IO L 348, 24.12.2008, lch. 130.

Airteagal 6

Iarmhairtí orduithe coigistíochta a tharchur

1. Ní chuirfidh tarchur an ordaithe coigistíochta chuig aon Stát forghníomhaitheach amháin nó níos mó i gcomhréir le hAirteagal 4 agus Airteagal 5 srian ar cheart an Stáit eisiúna an t-ordú a fhorghníomhú é féin.
2. I gcás ina ndéantar ordú coigistíochta a bhaineann le méid airgid a tharchur chuig Stát forghníomhaitheach amháin nó níos mó, ní fhéadfaidh an luach iomlán a fhaightear ó fhorghníomhú an ordaithe coigistíochta a bheith os cionn an uasmhéid arna shonrú san ordú.
3. Cuirfidh an t-údarás eisiúna an t-údarás forghníomhaitheach ar an eolas láithreach trí mheán ar bith lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar:
 - (a) má mheasann sé go bhféadfadh forghníomhú a théann thar an uasmhéid tarlú, go háirithe ar bhonn eolas arna thabhairt dó ag an údarás forghníomhaitheach de bhun Airteagal 11(1)(b);
 - (b) má rinneadh an t-ordú calctha nó coigistíochta a fhorghníomhú ina iomláine nó i bpáirt sa Stát eisiúna nó i Stát forghníomhaitheach eile, agus sonrófar an méid den iomlán nár forghníomhaíodh leis an ordú go fóill;
 - (c) más rud é, tar éis ordú a tharchur i gcomhréir le hAirteagal 4, go bhfaigheann údarás de chuid an Stáit eisiúna aon suim airgid atá íoctha go deonach ag an duine lena mbaineann i ndáil leis an ordú.

I gcás ina bhfuil feidhm ag pointe (b), cuirfidh an t-údarás eisiúna in iúl don údarás forghníomhaitheach a luaithe is féidir pé acu an bhfuil nó nach bhfuil an baol dá dtagraítear ann a thuilleadh.
4. I gcás inar léirigh an Stát eisiúna gur mian leis an t-ordú a aistarraingt ón Stát forghníomhaitheach ar chúis ar bith, cuirfidh an Stát forghníomhaitheach deireadh le forghníomhú an ordaithe coigistíochta láithreach.

Airteagal 7

Deimhniú caighdeánach

1. Déanfaidh an t-údarás eisiúna an deimhniú atá leagtha amach in Iarscríbhinn I a chomhlánú, é a shíniú agus a dheimhniú go bhfuil a inneachar cruinn ceart.
2. Aistreoidh an t-údarás eisiúna an deimhniú chuig teanga oifigiúil de chuid an Stáit forghníomhaithigh nó chuig aon teanga eile arna léiriú ag an mBallstát sin i gcomhréir le mír 3.
3. Féadfaidh aon Bhallstát, ag am ar bith, a shonrú i bhfógra arna chur faoi bhráid an Choimisiúin, go nglacfaidh sé le haistriúchán i gceann eile nó níos mó de theangacha oifigiúla an Aontais.

Airteagal 8

Orduithe coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú

1. Déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach ordú coigistíochta arna tharchur i gcomhréir le hAirteagal 4 a aithint gan foirmiúlachtaí breise agus déanfaidh sé na

bearta is gá lena fhorghníomhú sa tslí chéanna le hordú coigistíochta arna dhéanamh ag údarás de chuid an Stáit fhorghníomhaithigh, ach amháin má chinneann an t-údarás ceann de na forais do neamhaithint nó do neamhfhorghníomhú dá bhforáiltear in Airteagal 9 a agairt nó ceann de na forais do chur siar ordaithe dá bhforáiltear in Airteagal 11.

2. Má bhaineann ordú coigistíochta le mír shonrach mhaoine, féadfaidh na húdaráis eisiúna agus na húdaráis fhorghníomhaitheacha, má fhoráiltear dó sin faoi dhlí an Stáit eisiúna, aontú gur féidir le coigistíocht sa Stát forghníomhaitheach a bheith i bhfoirm ceanglais go n-íocfar suim airgid atá cothrom le luach na maoine.
3. Má bhaineann ordú coigistíochta le méid airgid, déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach, mura bhfaightear an íocaíocht, an t-ordú coigistíochta a fhorghníomhú i gcomhréir le mír 1 i dtaca le haon mhír mhaoine atá ar fáil chun na críche sin. Más gá, déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach an méid airgid atá le coigistiú a thiontú go dtí airgeadra an Stáit fhorghníomhaithigh, ar ráta malairte a bhí i bhfeidhm an tráth ar eisíodh an t-ordú coigistíochta.
4. A luaithe agus atá forghníomhú an ordaithe curtha i gcrích, cuirfidh an t-údarás forghníomhaitheach é sin in iúl don údarás eisiúna trí mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar.

Airteagal 9

Forais do neamhaithint agus neamhfhorghníomhú a dhéanamh ar orduithe coigistíochta

1. Ní fhéadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach cinneadh a dhéanamh gan orduithe coigistíochta a aithint ná a fhorghníomhú ach amháin:
 - (a) má tá an deimhniú dá bhforáiltear in Airteagal 7 neamhiomlán, mícheart go follasach nó más léir nach bhfreagraíonn sé don ordú coigistíochta agus, murar comhlánaíodh é tar éis an chomhairliúcháin i gcomhréir le mír 2;
 - (b) dá mbeadh forghníomhú an ordaithe coigistíochta in aghaidh an phrionsabail *ne bis in idem*;
 - (c) má tá díolúine nó pribhléid faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh a choisceadh forghníomhú ordaithe coigistíochta intíre i leith na maoine lena mbaineann;
 - (d) má tá an t-ordú coigistíochta bunaithe ar chion coiriúil a rinneadh lasmuigh de chríoch an Stáit eisiúna agus go ndearnadh é go hiomlán nó go páirteach ar chríoch an Stáit fhorghníomhaithigh, agus nach cion sa Stát forghníomhaitheach é an t-iompar ar eisíodh an t-ordú coigistíochta ina leith;
 - (e) má tá sé dodhéanta faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh, mar gheall ar chearta aon tríú páirtí bona fide, an t-ordú coigistíochta a fhorghníomhú, lena n-áirítear i gcás nach féidir sin a dhéanamh mar thoradh ar leigheasanna dlíthiúla arna gcur i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 31;
 - (f) más rud é, i gcás dá dtagraítear in Airteagal 3(2), nach cion faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh é an t-iompar ar a bhfuil an t-ordú coigistíochta bunaithe; mar sin féin, maidir le cánacha nó dleachtanna, chomh maith le custaim agus malartú, ní dhéanfar forghníomhú an ordaithe coigistíochta a dhiúltú ar an bhforas nach ngearrtar cáin ná dleacht den chineál céanna faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh nó nach bhfuil rialacha den chineál céanna ann maidir le cánacha, dleachtanna, custaim agus rialachán malairte is atá i ndlí an Stáit eisiúna;

- (g) de réir an deimhnithe dá bhforáiltear in Airteagal 7, mura raibh an duine i láthair go pearsanta ag an triail, agus dá bharr sin tugadh ordú coigistíochta a raibh baint aige le ciontú deiridh.

Ní bheidh feidhm ag an bhforas sin do neamhaithint agus do neamhfhorghníomhú i gcás ina sonraítear sa deimhniú, i gcomhréir le ceanglais bhreise nós imeachta mar a shainmhínítear i ndlí náisiúnta an Stáit eisiúna, maidir leis an duine,

- (1) go bhfuair sé toghairm go pearsanta in am cuí agus dá bhíthin sin gur cuireadh an dáta sceidealta agus áit na trialach a raibh an t-ordú coigistíochta mar thoradh uirthi in iúl dó, nó go bhfuair an duine faisnéis oifigiúil ar bhealach eile maidir le dáta sceidealta agus áit na trialach ar mhodh a chinntigh gan amhras go raibh sé feasach ar an triail sceidealta, agus gur cuireadh in iúl dó in am tráth go bhféadfaí ordú coigistíochta den chineál sin a thabhairt mura dtiocfadh sé i láthair don triail;
- (2) agus é feasach ar an triail sceidealta, gur thug sé sainordú do chomhairleoir dlí, a cheap an duine lena mbaineann nó an Stát chun é a chosaint ag an triail, agus go deimhin gur chosain an comhairleoir sin é ag an triail; nó
- (3) tar éis don duine an t-ordú coigistíochta a fháil agus tar éis é a bheith curtha in iúl go sainráite don duine go raibh ceart arialach nó achomhairc aige, a bhfuil cead ag an duine a bheith páirteach inti nó ann agus ina gceadaítear tuillteanais an cháis, lena n-áirítear fianaise nua, a athscrúdú, agus go bhféadfaí an cinneadh bunaidh a chur droim ar ais mar thoradh uirthi nó air:
 - go ndúirt sé go sainráite nach raibh siad ag cur in aghaidh an ordaithe coigistíochta, nó
 - nár iarr sé achomharc laistigh den tréimhse ama is infheidhme.

2. Sna cásanna dá dtagraítear i mír 1, sula ndéantar cinneadh gan ordú coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú, go hiomlán nó go páirteach, rachaidh an t-údarás forghníomhaitheach i gcomhairle leis an údarás eisiúna ar aon bhealach is iomchuí agus iarrfaidh sé ar an údarás eisiúna, nuair is iomchuí, aon fhaisnéis atá riachtanach a sholáthar gan mhoill.
3. Déanfar aon chinneadh gan aithint agus gan forghníomhú a dhéanamh gan mhoill agus cuirfear in iúl láithreach don údarás eisiúna é trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar.

Airteagal 10

Teorainneacha ama maidir le horduithe coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú

1. Déanfar an cinneadh maidir leis an ordú coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú agus cuirfear an coigistiú i gcrích leis an luas agus an tosaíocht chéanna le cás intíre den chineál céanna, agus in aon chás, laistigh de na teorainneacha ama dá bhforáiltear san Airteagal seo.
2. Déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach an cinneadh maidir leis an ordú coigistíochta a aithint agus a fhorghníomhú gan mhoill, gan dochar do mhír 5, agus

tráth nach déanaí ná 30 lá tar éis don údarás forghníomhaitheach an t-ordú coigistíochta a fháil.

3. Cuirfidh an t-údarás forghníomhaitheach an cinneadh maidir le hordú coigistíochta in iúl gan mhoill don údarás eisiúna trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar.
4. Murab ann d'fhorais chun an t-ordú a chur siar de bhun Airteagal 11, cuirfidh an t-údarás forghníomhaitheach an coigistiú i gcrích gan mhoill agus gan dochar do mhír 5 den Airteagal seo, agus tráth nach déanaí ná 30 lá tar éis an cinneadh dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo a ghlacadh.
5. I gcás ar leith nuair nach féidir na teorainneacha ama a leagtar amach i mír 2 nó mír 4 a chomhlíonadh, cuirfidh an t-údarás forghníomhaitheach an t-údarás eisiúna ar an eolas faoi sin gan mhoill, agus na cúiseanna leis an moill á dtabhairt aige, agus rachaidh sé i gcomhairle leis an údarás eisiúna maidir leis an tráth iomchuí chun an coigistiú a dhéanamh. I gcás den chineál sin, féadfar síneadh suas le 30 lá ar a mhéad a chur leis an teorainn ama a leagtar amach i mír 2 nó mír 4.

Airteagal 11

Aithint agus Forghníomhú Orduithe Coigistíochta a chur siar

1. Féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach forghníomhú an ordaithe coigistíochta arna tharchur i gcomhréir le hAirteagal 4 a chur siar i gcás:
 - (a) ina bhféadfadh a fhorghníomhú dochar a dhéanamh d'imscrúdú coiriúil leanúnach, go dtí cibé tráth a mheasann sé a bheith réasúnach;
 - (b) maidir le hordú coigistíochta a bhaineann le méid airgid, i gcás ina measann sé go bhfuil baol ann go bhféadfadh an luach iomlán óna fhorghníomhú dul go mór thar an méid atá sonraithe san ordú coigistíochta mar gheall ar fhorghníomhú comhuaineach an ordaithe coigistíochta i níos mó ná Ballstát amháin;
 - (c) ina bhfuil an mhaoín faoi réir nósanna imeachta coigistithe cheana féin sa Stát forghníomhaitheach;
 - (d) leigheasanna dlí dá dtagraítear in Airteagal 33.
2. Déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach tuairisciú gan mhoill don údarás eisiúna trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar maidir leis an ordú coigistíochta a chur siar, lena n-áirítear na forais lena chur siar agus, más féidir, fad measta an iarchurtha.
3. A luaithe nach ann don fhoras do chur siar an ordaithe a thuilleadh, déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach na bearta is gá gan mhoill chun an t-ordú a fhorghníomhú agus cuirfidh sé an t-údarás eisiúna ar an eolas faoi sin trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar.

Airteagal 12

Neamhfhéidearthacht ordú coigistíochta a fhorghníomhú

I gcás ina bhfuil sé dodhéanta ordú coigistíochta a fhorghníomhú de bharr go bhfuil an mhaoín atá le coigistiú coigistithe cheana féin, go bhfuil sí ar iarraidh, go bhfuil sí scriosta, nó mura féidir teacht uirthi sa suíomh atá sonraithe ar an deimhniú, nó nach bhfuil cuntas sách

cruinn tugtha ar an suíomh ina bhfuil an mhaoín sin lonnaithe, fiú tar éis dul i gcomhairle leis an údarás eisiúna, tabharfar fógra don údarás eisiúna gan mhoill. Nuair is féidir, féadfar an t-ordú a fhorghníomhú ar mhaoín eile i gcomhréir le hAirteagal 8(2) nó (3).

CAIBIDIL III

ORDUITHE CALCTHA A THARCHUR, A AITHINT AGUS A FHORGHNÍOMHÚ

Airteagal 13

Coinníollacha chun ordú calctha a eisiúint agus a tharchur

1. Féadfaidh an t-údarás eisiúna ordú calctha a eisiúint ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:
 - (a) go bhfuil eisiúint an ordaithe riachtanach agus comhréireach d'fhonn scriosadh, claochlú, bogadh, aistriú nó diúscairt maoine a chosc ar bhonn sealadach ionas go bhféadfaí í a choigistiú ina dhiaidh sin, agus cearta an duine lena mbaineann á gcur san áireamh;
 - (b) go bhféadfaí an t-ordú a ordú faoi na cúinsí céanna i gcás intíre den chineál céanna; agus
 - (c) gur léiríodh an chúis nó na cúiseanna leis an ordú go cuí, ar a laghad go hachomair.
2. Déanfaidh an t-údarás eisiúna na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1 a mheas i ngach cás.
3. Má tá cúis ag an údarás forghníomhaitheach a chreidiúint nár comhlíonadh na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1, féadfaidh sé, tar éis dó an t-ordú a fhorghníomhú, dul i gcomhairle leis an údarás eisiúna maidir leis an tábhacht a bhaineann le leanúint den chalcadh. Ní chuirfidh comhairliúchán den sórt sin moill ar an ordú calctha. Tar éis an chomhairliúcháin sin, féadfaidh an t-údarás eisiúna cinneadh a dhéanamh an t-ordú a aistarraingt.

Airteagal 14

Orduithe calctha a tharchur

1. Déanfaidh an t-údarás eisiúna ordú calctha, san fhoirm dá dtagraítear in Airteagal 16, a tharchur go díreach chuig an údarás forghníomhaitheach nó, i gcás inarb infheidhme, chuig an údarás lárnach dá dtagraítear in Airteagal 27(2), trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar faoi choinníollacha faoinar féidir leis an údarás forghníomhaitheach barántúlacht a dheimhniú.
2. Maidir le hordú calctha a bhaineann le méid airgid, déanfar an t-ordú a tharchur chuig an mBallstát ina bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go bhfuil maoín nó ioncam ag an duine nádúrtha nó an duine dlítheanach a bhfuil an t-ordú eisiúnte ina choinne.
3. Maidir le hordú calctha a bhaineann le míreanna sonracha maoine, déanfar an t-ordú a tharchur chuig an mBallstát ina bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go bhfuil maoín atá cumhdaithe ag an ordú calctha suite.

4. Mura bhfuil forais réasúnta ann a cheadódh don údarás eisiúna a chinneadh cé acu Ballstát a dtarchuirfear an t-ordú calctha chuige, tarchuirfear an t-ordú chuig an mBallstát ina bhfuil gnáthchónaí ar an duine nádúrtha nó an duine dlítheanach ar eisíodh an t-ordú ina choinne nó chuig an mBallstát ina bhfuil a oifig chláraithe aige faoi seach.
5. Maidir leis an ordú calctha dá dtagraítear i mír 1:
 - (a) beidh ordú coigistíochta ag gabháil leis a tharchuirfear i gcomhréir le hAirteagal 4, nó
 - (b) beidh treoir ann go bhfanfaidh an mhaoín sa Stát forghníomhaitheach go dtí go dtarchuirfear ordú coigistíochta i gcomhréir le hAirteagal 4. Cuirfidh an t-údarás eisiúna an dáta a mheastar go ndéanfar an tarchur sin in iúl san fhoirm dá dtagraítear in Airteagal 16.
6. Cuirfidh an t-údarás eisiúna in iúl don údarás forghníomhaitheach más eol dó aon pháirtithe leasmhara, lena n-áirítear tríú páirtithe bona fide, a ndéanann an t-ordú calctha difear dóibh.
7. Murab eol an t-údarás inniúil forghníomhaitheach, déanfaidh an t-údarás eisiúna na fiosrúcháin go léir is gá, lena n-áirítear trí na pointí teagmhála de chuid an Ghréasáin Bhreithiúnaigh Eorpaigh³⁹ chun an fhaisnéis a fháil ón Stát forghníomhaitheach.
8. I gcás nach bhfuil aon inniúlacht ag an údarás forghníomhaitheach, a fhaigheann ordú calctha, chun an t-ordú a aithint agus na bearta is gá a dhéanamh lena fhorghníomhú, déanfaidh sé an t-ordú calctha a tharchur láithreach chuig an údarás inniúil forghníomhaitheach ina Bhallstát agus cuirfidh sé an méid sin in iúl don údarás eisiúna dá réir.

Airteagal 15

Ordú calctha a tharchur chuig Stát forghníomhaitheach amháin nó níos mó

1. Ní fhéadfar ordú calctha a tharchur de bhun Airteagal 14 ach chuig Stát forghníomhaitheach amháin ag aon am amháin.
2. Féadfar ordú calctha maidir le míreanna sonracha maoine a tharchur chuig níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin ag an am céanna i gcás:
 - (a) go bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go bhfuil míreanna sonracha maoine arna gcumhdach ag an ordú calctha suite i Stáit fhorghníomhaitheacha éagsúla;
 - (b) go bhfuil gníomhaíocht ag teastáil i níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin chun mír shonrach mhaoine arna cumhdach ag an ordú calctha a chalcadh, nó
 - (c) go bhfuil forais réasúnta ag an údarás eisiúna a chreidiúint go bhfuil mír shonrach mhaoine arna cumhdach ag an ordú calctha suite i gceann amháin de dhá Stát fhorghníomhaitheacha shonracha nó níos mó.
3. Féadfar ordú calctha a bhaineann le méid airgid a tharchur chuig níos mó ná Stát forghníomhaitheach amháin ag an am céanna, i gcás ina bhfuil an t-údarás eisiúna

³⁹ Cinneadh 2008/976/CGB ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir leis an nGréasán Breithiúnach Eorpach IO L 348, 24.12.2008, lch. 130.

den tuairim go bhfuil gá ar leith lena dhéanamh, go háirithe i gcás nach dócha gur leor luach na maoine a fhéadfaí a chalcadh sa Stát eisiúna agus in aon Stát forghníomhaitheach ar leith chun an méid iomlán atá cumhdaithe ag an ordú calctha a fhorghníomhú.

Airteagal 16

Foirm an ordaithe calctha

1. Eiseofar an t-ordú calctha san fhoirm a leagtar amach in Iarscríbhinn II.
2. Déanfaidh an t-údarás eisiúna an fhoirm a chomhlánú, a shíniú agus deimhneoidh sé go bhfuil a hinneachar cruinn ceart.
3. Aistreoidh an t-údarás eisiúna an t-ordú calctha chuig teanga oifigiúil de chuid an Stáit fhorghníomhaithigh nó chuig aon teanga eile arna léiriú ag an mBallstát sin i gcomhréir le mír 4.
4. Féadfaidh aon Bhallstát, ag am ar bith, a shonrú i bhfógra arna chur faoi bhráid an Choimisiúin, go nglacfaidh sé le haistriúchán i gceann eile nó níos mó de theangacha oifigiúla an Aontais.

Airteagal 17

Orduithe calctha a aithint agus a fhorghníomhú

Déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach ordú calctha arna tharchur i gcomhréir le hAirteagal 14 a aithint gan foirmiúlachtaí breise agus déanfaidh sé na bearta is gá lena fhorghníomhú, ach amháin má chinneann an t-údarás ceann de na forais do neamhaithint nó do neamhfhorghníomhú dá bhforáiltear in Airteagal 18 a agairt nó ceann de na forais do chur siar ordaithe dá bhforáiltear in Airteagal 20.

Airteagal 18

Forais do neamhaithint agus neamhfhorghníomhú a dhéanamh ar orduithe calctha

1. Ní fhéadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach cinneadh a dhéanamh gan an t-ordú calctha a aithint nó a fhorghníomhú ach amháin:
 - (a) má tá an fhoirm dá bhforáiltear in Airteagal 16 neamhiomlán nó mícheart go follasach agus nár comhlánaíodh í tar éis an chomhairliúcháin i gcomhréir le mír 2;
 - (b) dá mbeadh forghníomhú an ordaithe in aghaidh an phrionsabail *ne bis in idem*;
 - (c) má tá pribhléid nó díolúine faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh a choiscfeadh forghníomhú ordaithe calctha intíre i leith na maoine lena mbaineann;
 - (d) má tá na t-ordú ar chion coiriúil a rinneadh lasmuigh de chríoch an Stáit eisiúna agus go ndearnadh é go hiomlán nó go páirteach ar chríoch an Stáit fhorghníomhaithigh, agus nach cion sa Stát forghníomhaitheach é an t-iompar ar eisíodh an t-ordú calctha ina leith;
 - (e) más rud é, i gcás dá dtagraítear in Airteagal 3(2), nach cion faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh é an t-iompar ar a bhfuil an t-ordú calctha bunaithe; mar sin féin, maidir le cánacha nó dleachtanna, chomh maith le custaim agus malartú, ní dhéanfar forghníomhú an ordaithe coigistíochta a dhiúltú ar an bhforas nach ngearrtar cáin ná dleacht den chineál céanna faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh nó nach bhfuil

rialacha den chineál céanna ann maidir le cánacha, dleachtanna, custaim agus rialachán malairte is atá i ndlí an Stáit eisiúna;

2. Sna cásanna dá dtagraítear i mír 1, sula ndéantar cinneadh gan ordú calctha a aithint nó a fhorghníomhú, go hiomlán nó go páirteach, rachaidh an t-údarás forghníomhaitheach i gcomhairle leis an údarás eisiúna ar aon bhealach is iomchuí agus iarrfaidh sé ar an údarás eisiúna, nuair is iomchuí, aon fhaisnéis atá riachtanach a sholáthar gan mhoill.
3. Féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach a chinneadh deireadh a chur leis an ordú calctha má thagann sé ar an eolas, le linn an fhorghníomhaithe, go bhfuil feidhm ag ceann amháin de na forais do neamhaithint agus do neamhfhorghníomhú.

Airteagal 19

Teorainneacha ama maidir le horduithe calctha a aithint agus a fhorghníomhú

1. Déanfar an cinneadh maidir leis an ordú calctha a aithint agus a fhorghníomhú agus cuirfear an calcadh i gcrích leis an luas agus an tosaíocht chéanna le cás intíre den chineál céanna, agus in aon chás, laistigh de na teorainneacha ama dá bhforáiltear san Airteagal seo.
2. I gcás inar chuir an t-údarás eisiúna in iúl san ordú calctha go bhfuil forais dhlísteana ann chun a chreidiúint go mbogfar nó go scriosfar an mhaoín atá i gceist go luath agus gur gá í a chalcadh láithreach, nó más rud é gur chuir an t-údarás eisiúna in iúl san ordú calctha nach mór an beart calctha a chur i gcrích ar dháta sonracha, tabharfaidh an t-údarás forghníomhaitheach aird iomlán ar an riachtanas seo.
3. Déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach an cinneadh maidir leis an ordú calctha a aithint agus a fhorghníomhú, nó maidir le dul i gcomhairle leis an údarás eisiúna i gcomhréir le hAirteagal 18(2), a luaithe agus is féidir, agus gan dochar do mhír 7 den Airteagal seo, tráth nach déanaí ná 24 huairé tar éis don údarás forghníomhaitheach an t-ordú coigistíochta a fháil.
4. Má théann an t-údarás forghníomhaitheach i gcomhairle leis an t-údarás eisiúna i gcomhréir le hAirteagal 18(2), déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach an cinneadh maidir leis an ordú calctha a aithint agus a fhorghníomhú gan aon mhoill.
5. Cuirfidh an t-údarás forghníomhaitheach an cinneadh maidir le hordú calctha in iúl don údarás eisiúna gan mhoill trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar.
6. Murab ann d'fhorais chun an t-ordú a chur siar de bhun Airteagal 20, cuirfidh an t-údarás forghníomhaitheach an calcadh i gcrích gan mhoill agus gan dochar do mhír 7 den Airteagal seo, tráth nach déanaí ná 24 huairé tar éis an cinneadh dá dtagraítear i mír 3 den Airteagal seo a ghlacadh.
7. I gcás ar leith nuair nach féidir na teorainneacha ama a leagtar amach i mír 3 nó mír 6 a chomhlíonadh, cuirfidh an t-údarás forghníomhaitheach an t-údarás eisiúna ar an eolas faoi sin láithreach, agus na cúiseanna leis an moill á dtabhairt aige, agus rachaidh sé i gcomhairle leis an údarás eisiúna maidir leis an tráth iomchuí chun an calcadh a dhéanamh.

Airteagal 20

Forghníomhú orduithe calctha a chur siar

1. Féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach forghníomhú ordaithe calctha arna tharchur i gcomhréir le hAirteagal 14 a chur siar i gcás:
 - (1) ina bhféadfadh a fhorghníomhú dochar a dhéanamh d'imscrúdú coiriúil leanúnach, go dtí cibé tráth a mheasann sé a bheith réasúnach;
 - (2) ina bhfuil an mhaoín faoi réir ordú calctha cheana féin agus go dtí go gcuirfear deireadh leis an ordú sin; nó
 - (3) ina bhfuil an mhaoín faoi réir ordaithe cheana féin a eisíodh le linn imeachtaí eile sa Stát forghníomhaitheach agus go dtí go gcuirfear deireadh leis an ordú sin.
 - (4) Ní bheidh feidhm ag an bpointe sin, áfach, ach amháin nuair a bheadh tosaíocht ag ordú den sórt sin thar orduithe calctha náisiúnta ina dhiaidh sin in imeachtaí coiriúla faoin dlí náisiúnta.
2. Déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach tuairisciú láithreach don údarás eisiúna trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar maidir le forghníomhú an ordaithe a chur siar, lena n-áirítear na forais lena chur siar agus, más féidir, fad measta an iarchurtha. A luaithe nach ann don fhoras do chur siar an ordaithe a thuilleadh, déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach láithreach na bearta is gá chun an t-ordú a fhorghníomhú agus cuirfidh sé an t-údarás eisiúna ar an eolas faoi sin trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar.

Airteagal 21

Oibleagáid na páirtithe leasmhara a chur ar an eolas

1. Gan dochar d'Airteagal 22, i ndiaidh an fhorghníomhaithe, tabharfaidh an t-údarás forghníomhaitheach fógra faoina chinneadh don duine ar eisíodh an t-ordú calctha ina choinne agus do pháirtí leasmhar ar bith lena n-áirítear tríú páirtithe bona fide a bhfuil an t-údarás forghníomhaitheach ar an eolas fúthu i gcomhréir le hAirteagal 14(6).
2. Tabharfar faisnéis san fhógra, go hachomair ar laghad, faoi na cúiseanna leis an ordú calctha, faoin údarás a d'eisigh an t-ordú agus faoi na leigheasanna dlíthiúla reatha atá ann faoi dhlí náisiúnta an Stáit fhorghníomhaigh.

Airteagal 22

Rúndacht

1. Tabharfaidh an t-údarás eisiúna agus an t-údarás forghníomhaitheach aird chuí ar rúndacht an imscrúdaithe agus ordú calctha á fhorghníomhú.
2. Ráthóidh an t-údarás forghníomhaitheach, i gcomhréir lena dhlí náisiúnta, rúndacht na bhfóras agus substaint an ordaithe calctha, ach amháin a mhéid is gá lena fhorghníomhú. Mura féidir leis an údarás forghníomhaitheach ceanglas na rúndachta a chomhlíonadh, tabharfaidh sé fógra don údarás eisiúna faoi sin láithreach.
3. Chun críche imscrúduithe leanúnacha a choimirciú, féadfaidh an t-údarás eisiúna a iarraidh ar an údarás forghníomhaitheach forghníomhú an ordaithe calctha a choimeád faoi rún ar feadh tréimhse teoranta ama.

Airteagal 23

Fad na n-orduithe calctha

1. Fanfaidh an mhaoín chalctha sa Stát forghníomhaitheach go dtí go dtabharfaidh údarás inniúil an Stáit sin freagra cinntitheach ar ordú coigistíochta arna tharchur i gcomhréir le hAirteagal 4 nó go gcuirfidh an t-údarás eisiúna in iúl don údarás forghníomhaitheach aon bhearta nó aon chinneadh a d'fhágfadh nach mbeadh an t-ordú infhorfheidhmithe a thuilleadh nó go dtarraingeofar siar é, i gcomhréir le hAirteagal 30(1).
2. Tar éis dul i gcomhairle leis an údarás eisiúna, féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach, agus imthosca an cháis á gcur san áireamh aige, iarraidh réasúnaithe a dhéanamh ar an údarás eisiúna chun an tréimhse ina gcalcfar an mhaoín a teorannú. Mura n-aontaíonn an t-údarás eisiúna le teorannú den sórt sin, cuirfidh sé é sin in iúl don údarás forghníomhaitheach agus luafaidh sé na cúiseanna atá aige. Mura ndéanann an t-údarás eisiúna amhlaidh laistigh de shé seachtaine ó dháta an iarraidh a fháil, féadfaidh an t-údarás forghníomhaitheach deireadh a chur leis an ordú calctha.

Airteagal 24

Neamhfhéidearthacht ordú calctha a fhorghníomhú

I gcás ina bhfuil sé dodhéanta an t-ordú calctha a fhorghníomhú de bharr go bhfuil an mhaoín atá le calcadh coigistithe cheana féin, go bhfuil sí ar iarraidh, go bhfuil sí scriosta, nó mura féidir teacht uirthi sa suíomh atá sonraithe ar an deimhniú, nó nach bhfuil cuntas sách cruinn tugtha ar an suíomh ina bhfuil an mhaoín sin lonnaithe, fiú tar éis dul i gcomhairle leis an údarás eisiúna, tabharfar fógra don údarás eisiúna gan mhoill.

Airteagal 25

Tuairisciú

Déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach na bearta arna ndéanamh maidir le forghníomhú an ordaithe calctha agus torthaí na fhorghníomhaithe, lena n-áirítear cur síos ar an maoín chalctha agus meastachán ar a luach, a thuairisciú don údarás eisiúna laistigh de thrí lá ó fhorghníomhú an ordaithe trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar.

CAIBIDIL IV

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 26

An dlí lena rialaítear an forghníomhú

1. Déanfar forghníomhú an ordaithe calctha nó an ordaithe coigistíochta a rialú faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaithigh agus is iad a chuid údarás siúd amháin a bheidh inniúil chun cinneadh a ghlacadh maidir leis na nósanna imeachta le haghaidh forghníomhú agus chun na bearta uile a bhaineann leo a chinneadh.

2. Déanfar ordú caltha nó coigistíochta arna eisiúint i gcoinne duine dlítheanach a fhorghníomhú fiú mura n-aithníonn an Stát forghníomhaitheach an prionsabal maidir le dlíteanas coiriúil daoine dlítheanacha.
3. D'ainneoin Airteagal 8 (2) agus (3), ní fhéadfaidh an Stát forghníomhaitheach bearta a fhorchur mar mhalairt ar an ordú caltha nó ar an ordú coigistíochta mar thoradh ar tharchur de bhun Airteagal 4 agus Airteagal 14 mura dtoilíonn an Stát eisiúna leis sin.

Airteagal 27

Fógra a thabhairt maidir leis na húdaráis inniúla

1. Faoi [cuir isteach dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo], cuirfidh gach Ballstát in iúl don Choimisiún cén údarás nó cé na húdaráis arna sainiú in Airteagal 2 (8) agus (9) atá inniúil faoina dhlí náisiúnta, nuair is é an Ballstát sin:
 - (a) an Stát eisiúna, nó
 - (b) an Stát forghníomhaitheach.
2. Féadfaidh gach Ballstát údarás lárnach amháin nó níos mó a ainmniú le bheith freagrach as tarchur agus glacadh riarthach na n-orduithe caltha nó coigistíochta agus chun cabhrú leis na húdaráis inniúla, más gá sin mar thoradh ar an gcaoi a n-eagraítear córas inmheánach an Bhallstáit. Cuirfidh na Ballstáit an Coimisiún ar an eolas faoi sin.
3. Cuirfidh an Coimisiún an fhaisnéis sin ar fáil do na Ballstáit go léir.

Airteagal 28

Cumarsáid

1. I gcás inar gá, rachaidh an t-údarás eisiúna agus an t-údarás forghníomhaitheach i gcomhairle lena chéile, trí mheán iomchuí ar bith, le cur i bhfeidhm éifeachtach an Rialacháin seo a áirithiú.
2. Déanfar gach cumarsáid, lena n-áirítear iad siúd atá beartaithe chun dul i ngleic le deacrachtaí maidir le tarchur nó barántúlacht aon doiciméid atá riachtanach chun an t-ordú caltha nó an t-ordú coigistíochta a fhorghníomhú, trí theagmháil dhíreach idir an Stát eisiúna agus an t-údarás forghníomhaitheach lena mbaineann nó, i gcás inar ainmnigh an Ballstát údarás lárnach i gcomhréir le hAirteagal 27(2), le rannpháirtíocht an údaráis lárnaigh sin.

Airteagal 29

Orduithe iolracha

1. Má tá dhá ordú caltha nó coigistíochta nó níos mó á bpróiseáil ag údaráis inniúla an Stáit fhorghníomhaigh a bhaineann le méid airgid agus iad eisithe i gcoinne an duine nádúrtha nó an duine dhlítheanaigh chéanna, agus nach bhfuil acmhainní leordhóthanacha ag an duine atá i gceist sa Stát forghníomhaitheach chun go bhféadfaí na horduithe uile a fhorghníomhú, cinnfidh an t-údarás forghníomhaitheach cén t-ordú nó cé na horduithe a dhéanfar a fhorghníomhú i gcomhréir le dlí an Stáit fhorghníomhaigh agus aird chuí á tabhairt ar na himthosca go léir.

Féadfaidh leas na n-íospartach, rannpháirtíocht sócmhainní calctha, dátaí na n-orduithe faoi seach, dátaí a dtarchuir agus tromchúis choibhneasta agus ionad an chiona a bheith san áireamh sna himthosca sin.

2. Beidh feidhm ag mír 1 chomh maith i gcás ina bhfuil dhá ordú calctha nó coigistíochta nó níos mó, a bhaineann leis an mír shonrach mhaoine chéanna, á bpróiseáil ag údaráis inniúla an Stáit fhorghníomhaigh.

Airteagal 30

An forghníomhú a fhoirceannadh

Cuirfidh an t-údarás eisiúna an t-údarás forghníomhaitheach ar an eolas trí aon mheán lenar féidir taifead i scríbhinn a sholáthar faoi chinneadh nó faoi bheart ar bith a fhágfaidh go scoirfidh an t-ordú de bheith infhorfheidhmithe nó go n-aistarraingeofar é ar aon chúis eile.

Foirceannfaidh an Stát forghníomhaitheach forghníomhú an ordaithe a luaithe a chuirfidh an t-údarás eisiúna ar an eolas é faoin gcinneadh sin nó faoin mbeart sin.

Airteagal 31

Maoín chalctha agus choigistithe a bhainistiú agus a dhiúscairt

1. Déanfaidh an Stát forghníomhaitheach an mhaoín chalctha nó choigistithe a bhainistiú d'fhonn a dímhéas luacha a chosc, agus i gcomhréir le hAirteagal 10 de Threoir 2014/42/AE.
2. Mura bhfuil cinneadh ag gabháil leis an ordú coigistíochta chun an t-íospartach a chúiteamh, nó mura socróidh na Ballstáit atá i gceist a mhalairt, agus an gá le cúnamh a thabhairt chun éilimh chánach a aisghabháil i gcomhréir le Treoir 2010/24/AE á chur san áireamh freisin, déanfaidh an Stát forghníomhaitheach airgead a fuarthas ó fhorghníomhú an ordaithe coigistíochta a dhiúscairt mar seo a leanas:
 - (a) i gcás gurb é atá sa mhéid a fuarthas ó fhorghníomhú an ordaithe coigistíochta EUR 10 000 nó gur lú ná EUR 10 000 é, fabhróidh an méid sin chuig an Stát forghníomhaitheach;
 - (b) i gcás gur mó ná EUR 10 000 an méid a fuarthas ó fhorghníomhú an ordaithe coigistíochta, aistreoidh an Stát forghníomhaitheach 50% den mhéid sin chuig an Stát eisiúna.
3. I gcás inar eisigh údarás breithiúnach de chuid an Stáit eisiúna cinneadh chun íospartach a chúiteamh nó a aisíoc, fabhróidh an tsuim chomhfhreagrach, fad agus nach dtéann sé thar an tsuim choigistithe, chuig an Stát eisiúna chun an t-íospartach a aisíoc nó a chúiteamh. Déanfar aon mhaoín a bheidh fágtha a dhiúscairt i gcomhréir le mír 2.
4. Déanfar maoín seachas airgead, a fuarthas mar thoradh fhorghníomhú an ordaithe coigistíochta, a dhiúscairt i gcomhréir leis na rialacha a leagtar amach i bpointe (a) go pointe (e).
 - (a) Féadfar an mhaoín a dhíol; sa chás sin, déanfar fáltais an díola a dhiúscairt i gcomhréir le mír 2.

- (b) Féadfar an mhaoín a aistriú chuig an Stát eisiúna; má chumhdaíonn an t-ordú coigistíochta méid airgid, ní fhéadfar an mhaoín a aistriú chuig an Stát eisiúna go dtí go mbeidh toil an údaráis eisiúna tugtha.
 - (c) Féadfar an mhaoín a úsáid chun leas an phobail nó chun críocha sóisialta sa Stát forghníomhaitheach i gcomhréir lena dhlíthe, faoi réir chomhaontú an Stáit eisiúna.
 - (d) Mura féidir pointe (a) nó pointe (b) a chur i bhfeidhm, féadfar an mhaoín a dhiúscairt ar bhealach eile i gcomhréir le dlí an Stáit fhorghníomhaigh.
 - (e) I gcás inar eisigh údarás breithiúnach de chuid an Stáit eisiúna cinneadh chun an mhaoín a chúiteamh chuig an íospartach, déanfaidh an t-údarás forghníomhaitheach na bearta is gá chun a áirithiú go ndéanfar an mhaoín a chúiteamh chuig an íospartach; i gcás nach féidir an mhaoín a chúiteamh chuig an íospartach, fabhróidh luach na maoine chuig an Stát eisiúna chun an t-íospartach a chúiteamh agus déanfar aon mhaoín a bheidh fágtha a dhiúscairt i gcomhréir le mír 2.
5. Cuirfidh an t-údarás eisiúna an cinneadh dá dtagraítear i mír 3 agus i mír 4(d) in iúl don údarás forghníomhaitheach. Má tá nós imeachta maidir le híospartach a aisíoc nó a chúiteamh ar feitheamh sa Stát eisiúna, ní mór don Stát forghníomhaitheach diúscairt na maoine coigistíochta a shiarchoinneáil go dtí go gcuirfear an cinneadh in iúl don údarás forghníomhaitheach.

Airteagal 32

Costais

- 1. Ní fhéadfaidh Ballstáit aisíoc ar chostais a eascraíonn as cur i bhfeidhm an Rialacháin seo a éileamh óna chéile.
- 2. I gcás ina raibh costais ar an Stát forghníomhaitheach, a mheasann sé a bheith mór nó eisceachtúil, féadfaidh sé a mholadh don Stát eisiúna go ndéanfaí na costais a roinnt. Cuirfidh an t-údarás eisiúna moladh den sórt sin san áireamh ar bhonn mionsonraíochtaí arna dtabhairt ag an údarás forghníomhaitheach.

Airteagal 33

Leigheasanna dlí sa Stát forghníomhaitheach i gcoinne aithint agus forghníomhú

- 1. Beidh leigheasanna dlíthiúla ag aon pháirtí leasmhar, lena n-áirítear tríú páirtithe *bona fide*, lena n-áirítear iad siúd dá bhforáiltear in Airteagal 8 de Threoir 2014/42/AE, i gcoinne aithint agus fhorghníomhú ordaithe de bhun Airteagal 8 agus Airteagal 17, d'fhonn a gcearta a chaomhnú. Tabharfar an leigheas dlí os comhair cúirte sa Stát forghníomhaitheach i gcomhréir lena dhlí náisiúnta. Féadfaidh tionchar fionraíochta a bheith ag an gcaingean faoi dhlí an Stáit fhorghníomhaigh.
- 2. Ní dhéanfar agóid os comhair cúirte sa Stát fhorghníomhaitheach i gcoinne na gcúiseanna substainteacha maidir leis an ordú caltha nó coigistíochta a eisiúint.
- 3. Cuirfear in iúl d'údarás inniúil an Stáit fhorghníomhaigh faoi aon leigheas dlí arna chomhdú i gcomhréir le mír 1.

Airteagal 34

Aisíocaíocht

1. I gcás ina bhfuil an Stát forghníomhaitheach freagrach, faoina dhlí náisiúnta, as ceann amháin de na páirtithe leasmhara dá dtagraítear in Airteagal 33 a ghortú de bharr forghníomhú ordaithe calctha nó coigistíochta arna tharchur chuige de bhun Airteagal 4 agus Airteagal 14, déanfaidh an Stát eisiúna aon suimeanna arna n-íoc i ndamáistí leis an bpáirtí leasmhar de bhua na freagrachta sin a aisíoc leis an Stát forghníomhaitheach ach amháin más rud é gurb ann don ghortú nó aon chuid de, agus sa mhéid gurb ann dó, de thoradh iompar an Stáit fhorghníomhaithigh ar fad.
2. Tá mír 1 gan dochar do dhlí na mBallstát maidir le héilimh ó dhaoine nádúrtha nó ó dhaoine dlítheanacha le haghaidh cúiteamh i leith damáiste.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA DEIRIDH

Airteagal 35

Staidreamh

Déanfaidh na Ballstáit staidreamh cuimsitheach a bhailiú agus a chothabháil go rialta ó na húdaráis ábhartha. Seolfar an staidreamh a bhaileofar chuig an gCoimisiún gach bliain agus áireofar na nithe seo a leanas ann, i dteannta an staidrimh dá bhforáiltear in Airteagal 11(2) de Threoir 2014/42/AE:

- (a) líon na n-orduithe calctha agus coigistíochta arna bhfáil ó Bhallstát eile;
- (b) líon na n-orduithe calctha agus coigistíochta arna bhfáil ó Bhallstát eile, a diúltaíodh a aithint agus a fhorghníomhú;
- (c) líon na gcásanna ina ndearnadh íospartach a chúiteamh nó a aisíoc ón maoín a fuarthas leis an ordú coigistíochta i gcomhréir leis an Rialachán seo;
- (d) an mheánré i leith orduithe calctha agus coigistíochta a fhorghníomhú i gcomhréir leis an Rialachán seo.

Airteagal 36

Leasuithe ar an deimhniú agus ar an bhfoirm

Beidh de chumhacht ag an gCoimisiún gníomhaíochtaí tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 37 maidir le leasú ar bith ar an deimhniú agus ar an bhfoirm a leagtar amach in Iarscríbhinn I agus in Iarscríbhinn II.

Airteagal 37

Tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. Déanfar tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 36 a thabhairt go ceann tréimhse neamhchinntithe ama amhail *ón [Dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin]*.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na gcumhachtaí dá dtagraítear in Airteagal 36 a chúlghairm tráth ar bith. Cuirfidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh le tarmligean na cumhachta a shonraítear sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá i ndiaidh fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh Irish Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó amhail ar dháta níos déanaí arna shonrú sa chinneadh sin. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.
4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle ina leith ag an am céanna.
5. Ní thiofadh gníomh tarmligthe arna ghlacadh de bhun Airteagal 36 i bhfeidhm ach amháin nuair nach mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse 2 mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a bheith tugtha do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú de *[dhá mhí]* ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 38

Clásal athbhreithnithe

Faoi[*cuir isteach cúig bliana i ndiaidh dháta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo*] ar a dheireanaí, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi chur i bhfeidhm an Rialacháin seo faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle agus Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa. Más gá, beidh moltaí maidir le hoiriúnú ag gabháil leis an tuarascáil.

Airteagal 39

Ionadú

Gabhann an Rialachán seo ionad Chinneadh Réime 2003/577/CGB agus Chinneadh Réime 2006/783/CGB do na Ballstáit atá faoi cheangal ag an Rialachán seo amhail *ón [dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo]*

Airteagal 40

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón *[dáta theacht i bhfeidhm an Rialacháin móide sé mhí]*, cé is moite d'Airteagal 27, a mbeidh feidhm aige ón *[dáta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo]*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach sna Ballstáit i gcomhréir leis na Conarthaí.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán